

Uredništvo: Ljubljana, Pucničjeva ulica 8.
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24
Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Uredništvo:
Ljubljana - Pucničjeva ulica št. 8.
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24.
Rokopisi se ne vračajo.

JUTRO

Weiterer Geländegewinn zwischen Karpathen und Dnjestr

Sowjetangriffe bei Kowel zerschlagen - Örtliche Feindvorstöße an der Italien-Front - Schwere Verluste der kommunistischen Banditen auf dem Balkan - Am Montag 22 Feindflugzeuge vernichtet

Aus dem Führerhauptquartier, 2. Mai.
DNB. Das Oberkommando der Wehrmacht gibt bekannt:
Vor Sevastopol sowie zwischen Dnjestr-Mündung und den Karpathen scheiterten örtliche Angriffe der Bolschewisten. Schlachtfliegergeschwader führten wirksame Tieftangriffe gegen Flugplätze der Sowjets auf der Krim und im südlichen Frontabschnitt und griffen feindliche Panzeransammlungen und Truppenziele im Raum nordwestlich Jassy mit guten Erfolg an.
Zwischen den Karpathen und den oberen Dnjestr brachten die Angriffe der deutschen und ungarischen Truppen weiteren Geländegewinn. Feindliche Gegenangriffe gegen die neu gewonnenen Stellungen wurden abgewiesen.
Südwestlich Kowel zerschlugen unsere Truppen, von der Luftwaffe hervorragend unterstützt, stärkere von Panzern und Schlachtfliegern begleitete sowjetische Angriffe.

Deutsche Kampffliegerverbände griffen in der Nacht feindliche Nachschubbahnhöfe, insbesondere Shepetowka und Transport-Züge mit guten Erfolg an.
Beiderseits Weibsch blieben örtliche Angriffe des Feindes erfolglos.
In Landekopf von Nettuno und an der italienischen Südfont wurden örtliche feindliche Vorstöße abgewiesen.
Feindliche Bomber warfen gestern Mittag Bomben auf Florenz.
Auf dem Balkan wurde bei grossen Wetter- und Geländeschwierigkeiten der Kampf gegen kommunistische Banditen mit Erfolg weitergeführt. In den harten Kämpfen verloren die Banditen im Monat April über 9.000 Tote, 3.700 Gefangene sowie zahlreiche Waffen und Munition.
Bei Angriffen auf einige Orte in Westdeutschland und aus den besetzten Westgebieten verlor der Feind gestern bei Tage und in der Nacht 22 Flugzeuge, darunter 16 viermotorige Bomber.

Boljševiška strahovlada v osvojenih krajih

Rop, pljenje in uničenje označujejo pot boljševikov

Ljov, 1. maja. Nekli duhovnik iz okolice Brodov poroča posameznosti o boljševiških grozotah med prebivalstvom obmejnega področja v vzhodni Galiciji, ki so ga zasedli boljševiki. Doživeli jih je v začetku aprila v svojem kraju, kjer so boljševiki pokradli vse, kar jim je prišlo pod prste. Iz cerkva so odnesli vse predmete, ki so kaj vredni, vse ostalo pa so uničili. Kmetom niso pustili niti krave niti konja. Tudi najstarejše konje so zaplenili za arnado. Kakor je pripovedoval duhovnik dalje, so boljševiki bili zelo lačni in so civilistom pobrali vsa živila, ker je prehrana vojakov zelo slaba. V neki drugi vasi vzhodne Galicije je bilo vse prebivalstvo vasi aretirano in prignano pred sovjetsko komisijo. Vsakdo je moral povedati, kam je skrival ali zakopal svoje stvari. Kdor je potrdil, da je stvari kam skrival, je bil na najbolj divji način pretepen. Če je vrednost skritih stvari presegala vsoto 100 rubljev, je bil lastnik teh predmetov takoj ustreljen, češ, da je »kulak«.

Kjer so mislili, da bodo na varnem. Boljševiki so zato sprva domnevali, da so prebivalci vas zapustili. Zato je dal komisar Isja Pervinski zažgati kmetije, ki zaradi bojev niso bile prizadete, kmalu nato pa so ropajoči boljševiški tolovaji odkrili dobro skrita zakladišča rumunskih kmetov. Potem ko so jim oropali vse njihovo imetje, so boljševiki požigali zasilni in zabili dohode v skrivališča za svoje življenje trepetajočih ljudi, ki so se nato vsi zadušili in umrli v grozljivih mukah.

Divjanje sovjetskih miličnikov

Lublin, 1. maja. Na področju Zlocova je prišel narednik sovjetske vojske Grigorij Melničuk v nemško ujetništvo. Pri prodorniku njegove edine v okrožju Kremenca je prispel Melničuk s par svojimi ljudmi v vas Počajevo blizu Kremenca. Ko je Melničuk prispel v to vas in se tam namočil, je odkril v bližini znamenite cerkve Lavre veliko množico ljudi. Takoj se je podal v notranjost cerkve in ugotovil, da je tamkaj okoli 10 do 15 tujih policistov vadijo ikone in cerkvene posode iz cerkve, okoli 200 civilistov pa, ki so bili hrčkone iz bližnje okolice, je bilo nagnetih na dvorišču v nekem kotu, kjer so jih stražili težko oboroženi miličniki.

Ko so nanesti ikone na dvorišče, so pričeli miličniki vse te svetinje pred očmi civilnega prebivalstva na najnesramnejši način oskrnjevati. Ker so se zverji prejele še večje količine alkohola, se kaj kmalu niso več zadovoljili s temi oskrnjevanji, temveč so na alepo streljali s puškami in revolverji s puškami po dvorišču, pri čemer so padle prve žrtve. Predvsem so se gnetli na dvorišče takšne civiliste, ki so bili prej obiskovalci cerkev. V paniki, ki je nastala med prebivalstvom, so pričeli tudi miličniki, ki so bili na straži, uporabljati orožje.

Kričanje in stokanje brezbrambne množice se je mešalo s pokanjem pušk. Nenadoma se je pojavil poveljni tajne policije Žid Šapiro in pozval te zverji, naj vsa ljudska množica likvidirajo do zadnjega. Tudi on je bil očitno pijan, kajti obrnil se je k Melničuku, ki ga je opazil v uniformi sovjetske vojske, in ga pozval, naj se pridruži tej divji gonji. Melničuk pa je čim hitreje zapustil to prizorišče in se grozotne drame, ker je pri tem brez-narčnem streljanju bilo v nevarnosti tudi njegovo življenje. Sicer pa ni niti en civilist odnesel žive glave z dvorišča Počajevske Lavre.

Ko so nanesti ikone na dvorišče, so pričeli miličniki vse te svetinje pred očmi civilnega prebivalstva na najnesramnejši način oskrnjevati. Ker so se zverji prejele še večje količine alkohola, se kaj kmalu niso več zadovoljili s temi oskrnjevanji, temveč so na alepo streljali s puškami in revolverji s puškami po dvorišču, pri čemer so padle prve žrtve. Predvsem so se gnetli na dvorišče takšne civiliste, ki so bili prej obiskovalci cerkev. V paniki, ki je nastala med prebivalstvom, so pričeli tudi miličniki, ki so bili na straži, uporabljati orožje.

Umr metropolita Sergija

Ljv, 1. maja. Vilenskoga metropolita Sergija, litvanskega in latvijskega eksarha, so v noči od sobote na nedeljo med Kovnom in Vilno ustrelili boljševiške tople. Sergij je ponovno zavzel ostro stališče proti boljševikom in je predvsem nastopal proti boljševiškim poizkusom, s katerimi so hoteli v zadnjem času zakriti svoje sovraštvo do cerkve.
Kovno, 2. maja. Umor metropolita Sergija je bil izvršen 14 km pred Kovnom, na cesti, ki vodi v Vilno. Truplo je imelo nič manj kakor 30 strelskih ran. V bližini porušene umora so našli tudi truplo kakih 8 let stare deklice, ki je očitno videla vse dogodek ter so jo zato kot neljubno pričo odstranili.
Metropolitovo truplo so položili na mrtvaški oder v pravoslavni cerkvi v Kovnu. Pred prevozom v Rigo, kjer bo pogreb, so opravili v ruski cerkvi v Kovnu svečan parastos, ki so se ga udeležili pravoslavni duhovniki iz Kovna in Vilne.

Vse prebivalce neke vasi žive pokopali

Bukarešta, 2. maja. Po izpovedi pobežlih Rumunov iz Stefanesa ob Prutu so boljševiški morilci zagrešili v vasi Kutani v severni Besarabiji grozotno zločinstvo. Kakih 130 prebivalcev vasi, ki je bila kot protiboljševiška prav posebna znana, so je pred bližajočimi sovjetskimi četami skrij v pripravljene podzemeljske jame, ki so jih izkopali v bližini vasi.

1392 strahovalnih letal sestreljenih v aprilu

Berlin, 1. maja. Potem ko je že mesec marc s 1234 sestreljenimi sovražnikovimi letali predstavil višek uspehov nemške letalske obrambe v borbi proti angloameriškem letalskemu terorju, je ojačena strahovalna ofenziva Angležev in Američanov naletela tudi v aprilu na najostrejši odpor nemške obrambe. Z ojačenjem sovražnikovega letalskega delovanja je šlo sporodno tudi ojačene nemške obrambne sile, kar se najbolj prepričljivo izraža v sestrelitvi 1392 angloameriških strahovalnih letal v mesecu aprilu. Ta številka predstavlja višek v štirih tednih doseženih sestrelitev proti Angležem in Američanom. Po večini so bila tudi tokrat sestreljena štirimotorna strahovalna letala, ki so jih hrabri nemški lovci, rušilci in protiletalsko topništvo izpremenili v »leteče krstec«. Skupno je bilo v aprilu uničenih 1123 štirimotornih bombnikov in 266 lovcov za dolge polete.
Te številke so še tem bolj pomembne, če vemo, da se nanašajo zgolj na velepoletne angloameričanov z zapada in juga proti ozemlju Reicha in področju Balkana. V tej številki pa niso vsebovane sovražnikove letalske izgube pri poletih nad zasedena zapadna ozemlja, na Italijo in nad severno Evropo. Samo po sebi umljivo niso v teh številkah vsebovani prisilni pristanki ali padci angleških in ameriških letal na nevtralnih tleh.
Levji delež pri aprilskih izgubah imajo tokrat Američani, dočim angleški letalski gangsterji niso bili v tem mesecu toliko aktivni kakor njih ameriški tovariši.
Z velikimi izgubami bombnikov so izgubile angloameriške letalske sile tudi zelo mnogo letnega osebja. Zgolj v prejšnjem mesecu so izgubili skoraj 11.000 mož.

Premišljevanja kršitev nevtralnosti

Bern, 1. maja. Švicarski list »Die Tat« se ukvarja v uvodniku s »sistematskimi in premišljenimi kršitvami nevtralnosti«, ki jo povzroča angloameriško letalstvo, in zahteva, naj podzavane vlada potrebne korake proti tem kršitvam. To je tem bolj potrebno, ker letalski alarmi dan za dnem in noč za nočjo neovrgljivo dokazujejo zavestno preletavanje švice in s tem popolnoma namerno neupoštevovanje in kršitev švicarske nevtralnosti. Gre torej za nedotakljivost švicarske suverenosti in za pravico in spoštovanje nevtralnosti, ki jih mora švica z vsemi razpoložljivimi sredstvi zahtevati in uveljaviti.

Konferenca min. predsednikov angleškega imperija

Amsterdam, 1. maja. Danes se je pričela konferenca min. predstavnikov angleškega imperija v Londonu, javlja agencija Reuters. Predsedoval je Churchill. Konferenca je za zaprtimi vrati vendar bodo od časa do časa objavljene izjave, ki bodo v velikih obsevih označevale strokovna področja, o katerih bodo razpravljali.

Potopitev ameriške ladje s četami

Stockholm, 2. maja. Reuter javlja iz Washingtona, da so tamkaj uradno objavili potopitev ameriške ladje, ki je imela na krovu 498 pripadnikov ameriške vojske. Ladjo so potopile sovražne sile v Sredozemlju.

Velike poplave Mississippija

Berlin, 2. maja. »United Press« javlja iz St. Louisa, da so dosegle vode Mississippija najvišjo višino v zadnjih sto letih. Na 300 km dolgem toku med St. Louisom in Cuirto (Illinois) je reka vsaj na treh mestih prestopila jezove. Nad 6000 rodbin je brez strehe. Reševalna dela so zelo otežena. V nekem kraju je voda odrezala sto vojakov, ki so jih poklicali na pomoč. Šele po dolgem čakanju jih je lahko rešila obalna straža. Mississippij in Missouri sta v nedeljo še nadalje naraščala. Zzenkrat je poplavljenih že milijon akrov. Uničena je letna vsaj na ozemlju pol milijona akrov.

Pridobitev novega ozemlja med Karpati in Dnjestrom

Razbitje močnejših svjetskih napadov pri Kovlju - Krajevni sovražnikovi sunki na italijanskem bojišču - Težke izgube komunističnih tolovajev na Balkanu - 22 sovražnikovih letal uničenih

Führerjev glavni stan, 2. maja. Vrhovno poveljstvo oboroženih sil objavlja:
Pred Sevastopoljem ter med Dnjestrom in izlivom v Karpati so se izjavili krajevni boljševiški napadi. Jate bojnih letal so izvedle v nizkem poletu uspešne napade na sovjetska letališča na Krimu in v južnem odseku bojišča ter so na področju severozapadno od Jasija z dobrim uspehom napadla sovražnikova zbirališča oklopnikov in njegove čete.
Med Karpati in zgornjim Dnjestrom so nemške in madžarske čete s svojimi napadi osvojile novo ozemlje. Sovražnikove protinapade proti novo pridobljenim postojankam so zavrnili.
Južnozapadno od Kovlja so naše čete s sijajno podporo letalstva razbile močnejše sovjetske napade, ki so jih spremljali oklopniki in bojni letalci.
Oddelki nemških bojnih letal so ponoči z dobrim uspehom napadli sovražnikove oskrbovalne kolodvore, zlasti Šepetovko, in prevozne vake.
Sovražnikovi krajevni napadi na obeh straneh Vitbska niso imeli uspeha.
Na nettunskem predmostju in na italijanskem južnem bojišču smo zavrnili sovražnikove krajevne sunki.
Sovražnikovi bombniki so večerj opoldne vrgli bombe na Florengo.

Na Balkanu se je kljub veličnim vremen-skim in ozemeljskim težavam uspešno nadaljeval boj proti komunističnim tolpom. Meseca aprila so izgubili tolovaji v hudih borbah nad 9.000 padlih, 3.700 ujetnikov ter mnogo orožja in ranilcev.
Med napadi na nekatere kraje v zapadni Nemčiji in v rasedenih zapadnih ozemljih je izgubil sovražnik večja podnevi in ponoči 22 letal, med njimi 16 štirimotornih bombnikov.
Rumunsko vojno poročilo
Bukarešta, 2. maja. Rumunsko vojno poročilo z dne 1. maja se glasi:
Na Krimu, ob spodnjem Dnjestru in v srednji Besarabiji ni bilo nikakih posebnih dogodkov.
Severnozapadno od Jasija je hotel sovražnik ponovno zavzeti neke važne višine, vendar smo ga s hudimi izgubami odbili.
Na zgornjem moldavskem bojišču in v Bukovini krajevni boji.
Finsko vojno poročilo
Helsinki, 2. maja. Finsko vojno poročilo z dne 2. maja pravi:
Na zapadnem delu Aunuske ožine smo odbili s topniško podporo izveden napad manjšega sovražnikovega oddelka. Z ostalih bojišč ni nikakih posebnih poročil.

Močni letalski napadi pri Kovlju

Nadaljnji uspehi južno od Dnjestra - Pridobitev ozemlja južno od Kovlja

Berlin, 2. maja. Na področju Sevastopolja sovjetski napadi v nedeljo niso zavzeli nikakega bistvenejšega obsega. Napad sovražnikove bataljone na nemško-rumunske čete odbile po kratkem in hudem boju.
Tudi na bojišču od spodnjega Dnjestra na D Karpatov je bil 30. apr. razmeroma miren. V posameznih odsekih je prišlo do bojev z nekaterimi napadajočimi bataljoni, ki so jih nemške in zavezniške čete vrgle nazaj na izhodiščne postojanke. Tudi sovjetska uporaba oklopnikov je bila v primeri s prejšnjimi dnevi malenkostna. Na nekem mestu so Nemci izmed 7 napadajočih tankov 4 sestrelili.
Južno od zgornjega Dnjestra je nemška napadna skupina napredovala dalje na običnem gozdnem ozemlju, do katerega si je bila prejšnjega dne priborila vstop, čenraj so ga bili boljševiki zagrenjeno branili. Ogrožene borbe so se razvile predvsem za neko obvladujočo višino, naposled so se zaključile v nemško korist in je moral sovražnik višino zapustiti. Enako hudi boji so se bili za neki kraj v bližini, ki so ga prav tako zasedli nemški grenadirji. Ob Strpi je uspelo grenadirjem nadalje zbojati postojanke in izjaloviti požkuse sovjetskih čet, da bi ponovno osvojile izgubljene višinske postojanke. Sovražnik je imel velike izgube.
Južno od Kovlja je nemški napad v odseku Turja napredoval dalje. Po uničenju trdovratnega sovražnikovega odpora so vdri nemški grenadirji v več krajih, iz katerih so pregnali razbite sovražnikove sile. Na sovjetski strani so nato z novimi in svežimi oddelki izvršili protinapade; boji so trenutno še v teku.
Nemško letalstvo je z močnimi silami poseglo v boje na zemlji. Bojna letala so v številnih napadih razbila sisteme sovražnikovih postojank ter odprla pot napredujočim nemškim četam. Pri teh napadih je bilo uničenih mnogo sovjetskih letal, topov in oklopnikov. V noči na 1. maj so bile železniške naprave nekega sovjetskega križišča južno od Rovna glavni cilj strnjene napada močnih nemških bojnih cilj. Cilji so bili vidni ves čas napada

in so bombe padale prav v sredo železniških naprav, med stavbe, tice ter sovjetske oskrbovalne vake. Povzročile so obšerna razdejavanja. Nastali so številni požari, med njimi dva velika požara celih površin ter pet večjih ognjenih žarišč, ki so se razširila tudi na bližnje okolice. Med uničenimi vlakmi je bil eden natojorjen z municijo in tekočim gorivom.
V srednjem in severnem odseku bojišča ni bilo nikakih pomembnejših bojev. Zgolj severno in zapadno od Vitbska in vzhodno od Polocka so izvršile sovjetske čete nekaj krajevnih napadov, ki so običali v zapornem ognju nemških čet. Na visokem severu je sovražnik po močni topniški pripravi napadel nekaj nemških oporišč na murmanskem bojišču. Nemci so ga odbili deloma v bližinskih bojih, deloma s protisunkom.
1319 sovjetskih letal sestreljenih v aprilu
Berlin, 2. maja. V bojih na vzhodnem bojišču nenušito letalstvo stalno podpira čete na zemlji. Poleg tega jih tudi brani pred ruskimi letali ter čisti ozračje za lastna bojna letala. V silovitih letalskih bojih so nemški lovci meseca aprila sestrelili 1010 sovjetskih letal, 222 nasprotnikovih letal je zbitlo protiletalsko topništvo, ki je poleg tega čisto zelo uspešno poseglo v boje na zemlji. 87 nadaljnjih letal so uničili nemški letalci na tleh. Sovjetsko letalstvo je torej meseca aprila izgubilo skupno 1319 letal. Nemške izgube v istem času znašajo le 106 letal.

Boji na italijanskem bojišču

Berlin, 1. maja. Na južnoitalijanskem bojišču je vladala v nedeljo živahna naskakovalna in izvidniška delavnost. Severovzhodno od Tollele so nemški grenadirji zavzeli neko višino ter razbili več sovražnikovih postojank. Topništvo je v severnem odseku z dobrim uspehom obstreljevalo sovražnikove baterije, opazovalnice utrjevala dela ter prekladanje tovora s tovornimi avtomobili na vozove in na tovorno žvino. Enako je z vidnim učinkom potkovala več mostov na sovražnikovem ozemlju.
Na predmostju nekaj sovražnikovih izvidniških in naskakovalnih čet zaradi pozornosti nemških oddelkov ni imelo nikakega uspeha, pač na so nemški padalci severozapadno od griča Campo di Carne razstrelili sovražnikove bunkerje in opazovalnice. Posadke več sovražnikovih postojank južnozapadno od Buon Hinesa je nemški naskakovalni oddetek, ki je presenetljivo vdrl v jarko, v bližinskih bojih po večini uničil, ostanek pa zajel. Sovražniku so nemški vojski zadali tudi pri njegovih brezuspešnih protisunkih nadaljnje velike izgube.
Obalno področje pri Anziju in Nettunu je nasprotnik zopet ves dan zameglil. Nemško topništvo je 30. aprila s svojim ognjem težkih in najtežjih kalibrov povzročilo v sovražnikovih skladiščih številne velike eksplozije in dolgotrajne požare.
Napadi nemških bojnih letal na cilje na predmostju so povzročili nadaljnje številne požare in eksplozije.

Moskva zpet opozarja na obifubo invazije

Stockholm, 1. maja. Prvič po teheranski konferenci prebijejo listi Sovjetske Rusije zopet pozive zapadnim silam, naj ne čakajo dalje na objuljeno invazijo, pri čemer spominjajo Anglijo in Zedinjene države na to, da je Sovjetska zveza ves čas izpolnjevala svoje obljube. Vprašujejo se, ali bo odločilna akcija zopet preložena.

Napad na vatikansko prevozno kolono

Rim, 2. maja. Dne 29. aprila ob 13. je napadlo 12 sovražnikovih letal vatikansko kolono avtomobilov in 17 spremljavalnih vozil. Bila je na povratku iz Florencia in

Kozaki - strah tolvajev na Balkanu

Berlin, 2. maja. V teh dneh preplavlja prva kozacka divizija obilnico svoje ustanovitve. V tem kratkem času si je pridobila v nemški vojski že dobro ime in je postala strah vseh tolvajev na Balkanu. Zlasti v zadnjem času je imela v bojih proti komunističnim tolpom na Hrvaškem prav posebne uspehe.
Kozaki se niso obnesli le pri zaščiti važnih železniških prog, temveč so se kljub težavnemu ozemlju sijajno bili tudi v raznih posameznih akcijah, izvidniških patrolah in pri zasledovanjih. Tolvajji so pr tem izgubili 2672 padlih in mnogo ujetkov. Divizija je uničila ali zaplenila precej vsakovrstnega važnega vojnega materiala. Istosčasno je razdejala številna oskrbovalna središča komunistov.

Še en poraz Jožeta Broza

Amsterdam, 2. maja. Britanska poročevalska služba javlja iz Philadelphije da je konferenca mednarodnega urada za delo v ponedeljek zavrnila ugovore »Združenega jugoslovanskega komiteja« v Londonu. ki je skušal odrekat jugoslovanski izseljeniki vladi njeno legitimost in ajeno pravico da sme imenovati delegate za konferenco mednarodnega urada za delo.

Zatemanje od 21. do 5.

Obračun Zimske pomoči

Zimska, odnosno Socialna pomoč je do 30. aprila zbrala nad 12 milijonov lir prispevkov ter enak znesek razdelila med potrebno prebivalstvo Ljubljane in pokrajine

Dne 1. decembra 1943. se je po nalogu g. prezidenta generala Rupnika pričela akcija Zimske pomoči, ki nadaljuje sedaj po preteku zime svoje človekoljubno in v najlepšem smislu socialno delo kot socialna pomoč. O njenem razveseljivo lepem in velikem uspehu v dobi prvih petih mesecev do konca aprila 1944. objavlja g. prezident naslednje pregledno poročilo:

Najtežje je bilo pri Zimski pomoči, da je bilo treba na brzo roko organizirati v teku enega meseca celotno zimsko preskrbo sirmakov in beguncev v Ljubljani. Pri njeni akciji se vidi, da je krog potrebnih širše zajela, kakor je bilo običajno, kajti obubožanje ljudi je postalo zelo občutno. Vzrok ne bomo naštevati, saj so nam se v spominu ropanja in požigi komunistov, razne internacije, vojni ujetniki in druge slične vojno spremljajoče pojave.

To potrebo sem spoznal in naglo pristopil k reševanju problema. Zimska pomoč je bila iz nič v hipu priključena v življenje ter je svojo nalogo v kratkih štirih mesecih dovršila z denarnim uspehom čez 12 milijonov lir ter z veliko (računano nad petvagonsko) pribavo blaga.

Priobčujem v glavnih potezih uspeh te akcije:

A. PREJEMKI

Proračun izdatkov in prejemkov Zimske pomoči je predvideval 8 milijonov lir prispevkov in ravno toliko izdatkov. Prispevke naj bi prispevali vsi sloji prebivalstva, zlasti naj bi se klicu Zimske pomoči odzvali pridobitveni sloji.

Predstavniki Zveze delodajalcev so se takoj odzvali in objavili, da bodo sami zbrali vsoto 7 milijonov lir. Prevzeto dolžnost so izpolnili z zneskom 6.020.956 lir.

Zveza delojemalcev je določila lestvico, po kateri naj plačajo njeni člani prispevke od svojih mesečnih prejemkov. Vsota prispevkov, plačanih po javnih in privatnih namestnicah, je dosegla 381.879 lir.

Zveza svobodnih poklicev je po svojih članih prispevala 205.085 lir.

Člani Zveze kmetovalcev pa 126.145 lir. Svoje prispevke so dali: Borza dela 1.000.000, Zavod za socialno zavarovanje 150.000, Poročinski zavod 100.000, Prispevki raznih darovalcev so znašali 1.378.512, Izredna akcija Socialne pomoči je dosegla 653.500, prireditve v gledališčih, kinu, koncertih so dale 167.690, izredne davščine, in sicer: na obisk gostinskih obratov 68.401, 2% najemniški prispevek 114.978,50, radio naročniki 58.840, prihodek na vozovnice cestne železnice 29.627,50 — skupaj 269.847, prihodek na preiskane poštne znamke v korist Zimske pomoči je prinesel 1.500.000, izkupicek od nekaj serij prodanih pošt. znamk je znašal 425.000.

Skupaj šesteti prispevki 12.378.614 lir.

B. IZDATKI

Iz nabranih prispevkov so se delile podpore najbednejšim in najpotrebnejšim, zlasti beguncem. Neposredno odborom za begunce je bil izplačan skupen znesek 1.199.000. Veliko breme za begunce je padlo na razne šole, zavode, društva in organizacije, katerih učenci in člani so naen-

krat ostali brez zvez in pomoči od strani svojcev na deželi; skrb za begunce so prevzele tudi dobrodelne organizacije. Za vse take potrebe je Zimska pomoč izplačala podpor v skupnem znesku 2.209.004, v odpono pred lakoto na deželi, opustošeni po komunistih, je bil okrajnim glavarstvom izplačan skupen znesek 2.242.646, izplačane podpore posameznim osebam po prošnjah so dosegle skupno vsoto 1.163.549, izdatki za oblačilo akcijo so znašali 1.300.776, za prejemke svojih uslužbencev je Zimska pomoč izplačala 1.797.115, nakupila je uradne opreme in opravila za 133.300, stroški za nakup preiskanih pošt. znamk so znašali 1.276.865, stroški božičnice državnim upokojencem v višini 30% prejemkov so znašali 1.552.863, nadaljnji stroški so bili: režijski in upravni stroški 88.459, stroški za tisk in razpečevanje lepakov in letakov 34.100, Zimska pomoč je dala tudi posojila, in sicer okrajnemu glavarstvu za zdravstveno občino Grosuplje 350.000.

Skupaj šesteti stroški 12.347.677 lir.

REKAPITULACIJA

Prejemki 12.378.614 — lir
Izdatki 12.347.677 — lir

Stanje 30.937 — lir
V Ljubljani, dne 1. maja 1944.

»Znesek, ki ga za kritje nujnih potreb morate doseči, je visok, znaša osem milijonov lir. To vsoto zberite. Kadar vam bo potrebno, obrnite se za pomoč namele.

To naročilo je dal g. prezident general Rupnik odboru za Zimsko pomoč s predsednikom g. Velikonjo na čelu, ko ga je dne 30. novembra 1. l. sprejel na predvečer začetka njegovega poslovanja. G. prezident je, zvest svoji obljubi, delo odbora dosledno in vsestransko podpiral. Na popoln odmev je natelet tudi njegov topli apel na človekoljubna srca prebivalstva v Ljubljani in ostali pokrajini. Uspeh Zimske pomoči je zato tudi tako presenetljivo lep, da smo ga lahko vsi iz srca veselili in upravičeno nanj ponosni. Tisoč in tisoč, ki jim je ta akcija omogočila, da so v manjši stiski prebili zimo, se ob tej priliki hvaležno spominjajo g. prezidenta, vseh neumornih delavcev pri Zimski pomoči ter vseh onih, ki s svojimi prispevki pripomogli k tej največji dobrodelni akciji, kar smo jih Slovenci kdaj imeli.

Dosegani uspeh mora biti nam vsem v bodrilo, da delo nadaljujemo s polnoletnimi močmi in na ta način še bolj dokazujemo svojo zavest narodove skupnosti. Kaj več o Zimski in Socialni pomoči ob priliki gornjega obračuna bomo spregovorili še v prihodnjih številkah.

bitih bunkerih okrog njega so našli 18 mrtvih komunistov, drugi pa so se razbežali.

Nov prispevek k sliki o demoralizaciji v komunističnih toljovskih oddelkih predstavlja dogodek, ki se je prejšnji ponedeljek zgodil pri Stranski vasi blizu Stične. Tam je skupina toljovcev ustavila v gozdu tri ženske, ki so bile na poti v Ljubljano. Ko so jim ravno s silo odvzemali živila, ki so jih imele pri sebi, so se nenadoma pojavili, kakor bi zrasli iz tal, trije dobro oboroženi skrivači. Čeprav je bilo komunistov mnogo več, so vendar skrivači nastopili tako nenadno in odločno, da se komunisti niso upali uprati. Skrivači so jih razorožili in jim pobrali opremo, ženske pa so osvobodili.

To sliko o veliki demoralizaciji v komunističnih oddelkih potrjujejo tudi boji v preteklem tednu, kakor so jo potrjevali prejšnji boji. Vedno bolj se vidi, da prisilne mobilizirane komandanti in politični komisariji le še z najhujšim terorjem drže skupaj in gonijo v borbo. Zato doživljajo komunistični oddelki ne le poraz za porazom, temveč imajo tudi nenavadno visoke izgube, medtem ko so izgube na domobranski strani vprav malenkostne. Mnogokrat se zgodi, da obleži na bojišču po 10, 20 ali še več komunistov, med domobranci pa ni nihče niti resno ranjen. Ros je, da so domobranci mnogo bolj izvežebani in po navadi tudi bolj oboroženi kakor pripadniki komunističnih krdel, a samo to dejstvo bi še ne moglo pojasniti ogromne razlike v izgubah. Odločilna okoliščina je namreč ta, da domobranci vedo, za kaj se bore, da so zato mnogo bolj disciplinirani in vsi prežeti odločnosti borbenega duha. To je poleg izvežebanosti in oborožitve ter poleg boljšega vodstva ono, kar vodi domobrance od zmage do zmage ter jim omogoča, da skoro brez lastnih izgub razbijajo in decimirajo oddelke za oddelkom komunistične vojske.

Akcija za oddih čeških delavcev

Praga, 2. maja. »Akcija za oddih čeških delavcev«, ki jo je ustanovil že umrl namestnik državnega protektorja Reinhard Heydrich, bo letos izvedena v širšem obsegu. Deležni jo bodo odrasli in mladoletni delavci, in sicer 45.000 odraslih in 15.000 mladoletnih. Pred dvema letoma je bilo 6000 delavcev deležnih oddiha, dočim je lani to število naraslo že na 32.000. 50 počitniških domov bo letos sprejelo delavce, ki so potrebni počitka. Češki tisk izraža ob tej priliki svoje zadovoljstvo vsled izgradnje tega socialnega skrbstva ter istočasno opozarja na novi duh, ki ga ta akcija prinaša.

NAROČITE SE NA ROMANE DE!

Kundmachungen

der Ernährungsanstalt
Anweisungen von Oel, Seife und Kaffee-Ersatz

Händler und Genossenschaften in Laibach begeben beim »Prevedo«, Novy trg Nr. 4/II., Anweisungen für Öl, Seife und Kaffeesatz in nachstehender Reihenfolge: am Mittwoch, den 3. Mai mit dem Anfangsbuchstaben A—Ko, am Donnerstag den 5. Mai vom Kr—P und am Freitag den 6. Mai vom R—Z.

Nach dem 10. Mai bekommt jeder Verbraucher bei seinem Händler je ¼ kg oder 12,5 Dg Kaffeesatz.

Obvestila »Preveda«

Nakazila olja, mila in kavinega nadomestka

Trgovci in zadruge v Ljubljani naj dvignejo pri Prevedu, Novi trg 4/II., nakazila za olje, milo in kavine nadomestke po naslednjem abecednem redu:

V sredo, 3. maja, z začetnico od A—Ko v četrtek, 4. maja, z začetnico od Kr—P v petek, 5. maja, z začetnico od R—Z

Po 10. maju prejme vsak potrošnik pri svojem trgovcu po ¼ kg ali 12,5 dkg kavinih nadomestkov.

Francija mora razumeti znake časa

Pariz, 1. maja. Na priznanih dela je bilo v Parizu veliko zborovanje, ki je potekalo v znak velikega govora francoskega ministra za delo Marcela Deata »Francija« je dejal minister, »ne pripada več gospodarskemu liberalizmu in se je prilagodila zahtevam načrtnega gospodarstva. Kdor hoče zalovati za izgubljenim liberalnim rajem, ga tudi v primeru angloameriške zmagi ne bi več našel, kajti ta režim je mrtev. Francija se mora s svojim na ravni zemeljski zakladi vključiti v celinsko gospodarsko področje, v evropsko avtarkijo. Prehranjevalni, oblačilni in oskrbovalni vrveži vojne ves narodo, so naloge državnega vodstva, ki zahtevajo delo in enotnost ves. Če Francija razume te zahteve časa, če bo spoznala, da je življenjska zmožnost novih ureditev odvisna zgolj od nje same, potlej bo rešena.«

Stavke zakrivile odgov. tev invazije?

Ženeva, 2. maja. »Manchester Guardian« je objavil naslednji komentar o debati v spodnji zbornici, na kateri je priznal minister za delo Bevine, da so stavkovni nemiri v Angliji zadržali polkus zavezniške invazije: »Bevinov zakon proti povzročiteljem stavk se je rodil v trenutku prevlekle vladne bojazni. Domnevamo da se je pred nekaj dnevi vgnedila v glavah britanskih ministrov ideja, da je Anglija na milost in nemilost izročena skupini ljudi, ki čuvska stavkam.« List vprašuje, ali Bevine v svoji izjavi ni pretraval. Ob koncu meni, da so ljudje v Angliji po štirih letih in pol sili vojne in izredno nervozni. Ne da se zanikati, da ima Bevinov zakon proti ščuvalcem k stavkam »totalitarne priokuse.

Organizacija poklicnih stanov v Rumuniji

Bukarešta, 2. maja. Kot poroča tisk, proučuje vlada nov »zakonski osnutek za organizacijo poklicnih stanov«, ki daje pravico do dela vsem v poklicnih organizacijah združenim rumunskim državljanom razen židov, ki ne morejo biti člani teh organizacij. Inozemski državljani dobe lahko dovoljenje za delo na podlagi posebnih zakonov in mednarodnih dogovorov, a tudi oni ne smejo biti židje. Stanovska organizacija bo imela pet velikih skupin: poljedelstvo, industrija, trgovina, obrt in duševno delo. Organiziranje posameznih pripadnikov se bo izvršilo po starih in preizkušenih organizacijah. Tako bodo pripadniki poljedelstva razdeljeni v vsake delovne skupnosti, obrtniki, industrijci in trgovci v ceh in rokodelske skupine, duševni poklici pa v kolegije. Delodajalci in delojemalci bodo člani istih organizacij. Vse te poklicne organizacije bodo korporacije javnega prava. Kot organizatorično vodstvo vseh poklicnih organizacij namenjajo ustanoviti »najvišji korporacijski svet«.

Srbija je praktično z Anglijo v vojni

Beograd, 1. maja. »Spustili se bomo v neenako borbo,« piše srbski tehnik »Srbski Narod« v članku, v katerem ugotavlja, da je Srbija praktično z Anglijo v vojni, kajti Anglija izvaja svoje strahovalne napade proti srbskemu narodu, napram katere: »je bila že itak vedno sovražno razpoložena. Srbija se mora pravičiti na to dejstvo in prilagoditi temu primerno vse ukrepe in svoje stališče. V tem neenakem boju išče zaščito pri evropski solidarnosti, ki ji natečuje velikomemski Reich. Angloameriški zločin je ojačil čustvo pripadnosti k Evropi in zopet obnovil enotnost srbskega naroda.

V neizmerni žalosti sporočamo, da je Vsemogočni poklical k sebi našo ljubljeno hčerko, sestro in teto, gospodično

Marijo Fronner

trgovko

Draga pokojnica leži na žalah v kapelici sv. Nikolaja. Dan in ura pogreba bosta javljena naknadno.

Ljubljana, Wien, 1. maja 1944.

Globoko žalujejo:

LEOPOLDINA FRONNER, mati, POLDI FRONNER, sestra in FRANTI SCHMID, nečakinja.

Komunizem in slovenski narod

Ljubljana, 1. maja
V svojem današnjem predavanju učiteljem je dr. Ivo Česnik zajel zgodovino komunizma in usodo, ki bi jo prinesel našemu narodu, s čisto praktične strani. Razvijal je naslednje misli:

Že veliki grški filozof Platon je modroval o komunizmu. Podobno idejo zasledimo tudi pri starih Perzijskih in jo je znameniti pesnik Firduzi opeval v epopeji Šahname. V 11. stoletju po Kristusu je širil Vang-nan-če komunizem na Kitajskem. Komunistični režim pa se je kaj slabo obnesel in je po nekaj letih propadel. V srednjem veku so propagirale komunistične nauke predvsem razne reformatorske ločine, tako v Nemčiji, Franciji in Angliji ter na Češkem, kjer so znani poskusi čeških bratov. Pozneje naletimo na razne fantastične komunistične romane — Utopija, Nova Atlantida — vse to pa je bilo le bedno igranje na primeri s tem, kar je zasnoval Marx in v Rusiji dejansko izvedel Lenin, z boljševiško revolucijo.

Boljševizem je pomagal razkrojiti duha. V političnem življenju je pomenil vdor roparskega duha, ki je zunanjo in notranjo politiko spremenil v zločinstvo. Svobodni človek z lastno iniciativo in samopravo je boljševizem bistveno nasproten, saj se ta ne ozira prav nič na zakone in zakonitost, temveč predstavlja brezpravno nasilje.

Gospodarstvo

Pristojbine pokrajinskega gospodarskega sveta

Prezident Pokrajinske uprave d.v. general Rupnik je na podlagi čl. 1 navedbe o upravljanju Ljubljanske pokrajine z dne 20. septembra 1943. v zvezi s § 33. uredbi o trgovinskih, industrijskih in obrtnih zbornicah z dne 3. avgusta 1932 in § 14. navedbe bivšega visokega komisarja za Ljubljansko pokrajino z dne 2. maja 1942 odobril Pokrajinskemu gospodarskemu svetu da pobira za kritje svojih potrebščin zbornične pristojbine po naslednjem pristojebniku tak:

Potrčila po § 95., odst. 5. zakona o obrti: 1) rokodelski in ostali obrtniški obrati v Ljubljani 150, zunaj Ljubljane 100; 2) industrijski in rudarski obrati 500; 3) gradbene obrti 500; 4) obrti, za katere je potrebna dovolitev: a) trgovinski obrati in trgovinske agencije na debelo 400, na drobno v Ljubljani 200, na drobno zunaj Ljubljane 150, mali trgovinski obrati (§ 19/3) 100; b) gostinski obrati I. kategorije (kavarne, restavracije, bifeji, avtomati) 300, II. kategorije (gostilne, bifeji) 200, III. kategorije (krčme, izkuhi, penzionisti) 150; c) bančni, menjalski, zavarovalni in spedijski ter avtobusni obrati 500; d) ostali obrati 200; 5) potrčila pri preselitvi obrti v mestu 75, na deželi 50.

Takša se pobira za vsak prijavljeni obrat, ki je zgoraj naveden. Ako potrebuje potrtilo javna trgovinska družba, delniška družba, družba z o. z., gospodarska za druga ali komanditna družba, se takša za potrdilo podvoji. Pri otvoritvi podružnice podjetja, ki ima sedež na območju sveta ter ob postavitvi poslovnice se pobere polovična pristojbina. Pri otvoritvi podružnice in ob postavitvi poslovnice ostalih podjetij se pobere polna takša. Za registracijo začasne ustavitve obrata 20 lir. Za posebne gospodarskemu svetu poverjene posle se pobirajo naslednje pristojbine:

A. Za nakazila tehničnega materiala: za liter bencina, rafiniranega špirta 1.—, za liter petroleja in denaturiranega špirta 0,50, za kg karbida 0,50, za kg kleeja 0,50, za kg mastnih kislin in mila 1.—, za kg lanenega olja 2.—, za kg škroba 1.—, za kg firmeža 3.—, za kg selaka 5.—, za nakazilo pnevmatik od komada zračnice ali plašča 10.—, za nakazilo termoforjev 5.—, za liter vinskega destilata 3.—, za kg strojnega olja 3.—, za kg tovotne masti 2.—, za kvadrat. meter stekla 2.—, za porcelan 2% in za nakazilo raznih drugih surovin ali pomožnih sredstev ali izdelkov, ki so pod zaporo in se nakazujejo, od nabave vrednosti 2%, toda najmanj 3.— lire za nakazilo. Če se porabnik predhodno pisмено obvesti o nakazilu, znaša pristojbina 4.— lire.

B. Za izdajo nakupne ali nabavne za tkanine in pletenine: do 99 točk 4.— lire, od 100 do 199 točk 6.—, od 200 do 499 točk 8.—, od 500 do 999 točk 10.—, za 1000 točk in za vsakihi nadaljnjih pričetih 1000 točk še 2.— za overitev inventarja oziroma registra 10.—, za sukanec do 10 točk 3.—, od 51 do 100 točk 5.—, od 101 do 200 točk 10.— in za vsakihi nadaljnjih pričetih 100 točk po 5.— lir. Beguncem in dobrodelnim ustanovam se dovoli na to tarifo 50% popust.

C. Nakazila za kurivo: za industrijo, javne zavode in obrate ter poslovne prostore od vsake tone preмога do 200 ton mesečne porabe 3.— lire, nad 20 ton 2.—, za domačinstva od prve tone 3.—, od vsake nadaljnje tone 2.—; za dovoljenja za nabavo drv iz lastnega gozda do 5 stotov 5.—, za vsaka nadaljnja 2 stota 2.—, za nakazilo oglja do 3 stotov 3.—, za vsak nadaljnji stot 2.—; za dodelitev kuriva trgovcem za vsak vagon 5.—; za prevozna dovoljenja za prevoz preмога v Ljubljano za vsak vagon 3.—; za spremnice za prevoz preмога v mestu za vsak vagon 2.— lir.

D. Za nakazilo kož in usnja: za nakazilo surovih kož strojarjem 1%; za nakazilo strojene kože kucem 1%; za mesečno nakazilo usnja čevljarjem do 400 naročnikov 3.— lire, od 400 do 600 naročnikov 4.—, preko 600 naročnikov 5.—; za nakazilo jermen za pogon strojev 1%; za izvoz oziroma uvoz kož, usnja in kožuvin 1%; za stroške kontrole, izdelovanja in komisijskega prevzemanja čevljev plača trgovec 1%.

E. Za nakazilo tehničnega lesa: za odobritev nabave tehničnega lesa za kubični meter 2 lir; za odobritev predelave surovega lesa za kub. meter 1.—; za prevozno dovoljenje z vozom ali tovornim avtomobilom do 1 tone 3.—; za vsako nadaljnjo tono 1.—; za prevozno dovoljenja po železnici za kub. meter 0,20; za izvorna izpričevala za izvoz tehničnega lesa iz pokrajine od izvorne vrednosti 3%; za uporabno dovoljenje za tehnični les za vsak kub. meter za obrtnike 2.—, za ostale porabnike 3.—.

Ije-despotijo. Revščina, glad in strah se utrjujejo to novodobno suženstvo. Nad vsem kraljuje komunistična stranka, ki predstavlja v Rusiji komaj dva odstotka prebivalstva.

Predavatelj je nato omenjal sadove bolj ševizma v Sovjetski zvezi po pisanju so. vjetskih časopisov samih, ustavljal pa se je tudi pri pričevanjih komunizmu naklonjenih pisateljev, ki so se z grozo odvrnili od tega, kar so videli v Sovjetski zvezi, in svariili zlasti delavstvo pred lažnimi vabami komunistov.

Kaj bi boljševizem prinesel Slovincem, vidimo dovolj jasno iz svaričnih zgledov drugod po svetu, pa tudi sami vsak dan vidimo, kako se komunizem bori za »svobodo« našega človeka. Bilanca tega osvobajanja je strašna, saj je bilo pobitih nad 20.000 ljudi, uničeno je vse gospodarsko življenje, požgane so cele vase, saj komunizem uničuje vse, da postane ljudstvo beraško in brezpravna raja in se mu končno ukloni. Naš narod bi pod komunistično pestjo izgubil samega sebe. Bil bi pon. žan in obubožan, raztepen na vse vetrove.

Naš narod je na srečo še pravočasno uvidel, kam ga komunizem vodi, zato je danes že na poti k popolni ozdravitvi. Vračamo se že k tistim idealom, ki so bili našemu človeku že nekdanj v ponos. V bodočnosti pa morajo pred nami stalni žareti tri velika gesla, katera je označil Ivan Cankar z besedami: Meti, Domovina, Bog.

F. Izvoz in uvoz. Na prošnje za dovolitev izvoza blaga iz pokrajine ali uvoza vanjo se pobira ob izdaji izvoznih spričeval po vrednosti predmeta 3% z naslednjimi izjemami: za pošiljke v vrednosti 100 lir 3 lire, od 100 do 1000 lir 5.—; za selitveno blago do vrednosti 5000 lir 5.—, nad 5000 lir 20.—; za rabljene predmete, ki jih nosijo potniki s seboj, do vrednosti 500 lir 3.—, od 500 do 2000 lir 5.—; za vidiranje zapadlih izvoznih spričeval po komadu 5.—; za izvršitev popravkov in poplavljanje veljavnih dovoljenj 10.—; za pošiljke, ki jih sprejemajo znanstveni zavodi oziroma humanitarne in dobrodelne ustanove za lastno uporabo, kakor tudi za pošiljke rabljenih predmetov, ki jih te pošiljajo, nadalje za pošiljke monopolnih ustanov sorodnim zavodom pavsalno 5.—. Pristojbina 3% se računa začetoženo navzgor.

G. Ostala potrdila: potrdila za doseglo davčnih in carinskih ugodnosti od fakturne vrednosti 1%, najmanj pa 20 lir; potrdila za udeležbo na licitacijah 20.—; legitimacije imetnikov obratov in trgovinskih potnikov 10.—; potrdila o obstoju, obsegu, registraciji obrata in splošna potrdila 20.—; vsak duplikat ali kopija potrdil 3.—; za overlovanje faktur in primernosti cen 10.—; prodajnih registrov za kurivo in tehnični les 10.—; prodajnih registrov za destilate, tekstilno blago in ostalo 5.—.

H. Končne določbe. Pristojbine se stranki povrnejo, odstavek 20 lir za manipulacijo ako se povrnitev zahteva v roku 2 mesecev potem, ko je bilo zaproseno dovolilo ali pooblastilo pravomočno odklonjeno, prijava obrti pri pristojnem oblastvu umaknjena vloga za uvoz ali izvoz ali druga vloga, za katero je bila pristojbina plačana, v roku 2 mesecev umaknjena ali pravomočno odbita. Če se prošnja ne reši, se takša ne povrne. Takša do 20 lir se ne vračaja.

Gospodarske vesti

— Povikljanje pokojnin in rent pri Pokrajinskem zavodu v Zagrebu. Pokrajinski zavod za nameščence v Zagrebu je s veljavnoetjo od 1. januarja t. l. zvišal pokojnine in vdovske rente za 15%. Poleg tega dobe rentniki doklado mesečnih 600 kun.

— Gospodarske vesti iz Amerike. Produkcija časopisnega papirja v Zedinjenih državah je v zadnjih letih nadalje nazadovala, v znatni meri zaradi izpadka dobav celuloze iz severnoevropskih držav. Največji obseg je dosegla proizvodnja leta 1926, ko je znašala 1,68 milijona kratkih ton (short ton=907 kg), lani pa je popustila že na 805 milijonov ton. Vzporedno je nadalje narasla proizvodnja v Kanadi, ki se je povzpela od 1,88 milijona ton v letu 1926 na 3,55 milijona ton v letu 1937, zadnja leta pa je zopet nazadovala in je lani padla na 2,98 milijona ton. Pred sedanjo vojno so Zedinjene države uvažale primanjkljaj časopisnega papirja iz Kanade. Te dobave pa so postajale vedno težavnejše, deloma zaradi manjše kanadske proizvodnje, pa tudi zaradi večje potrošnje v Kanadi sami. Zato naraščajo težkoče pri oskrbi ameriškega časopisa s papirjem. — Uvedba proizvodnje umetnega kavčuka v Zedinjenih državah pri čemer se kot surovina uporablja predvsem špirt, je povzročila, da se je v zadnjih letih potrošnja špirta v izrednem obsegu povečala. Celotna potrošnja se je dvignila od 226 milijonov galonov v letu 1942 na 433 milijonov galonov v lanskem letu. Med tem ko se v letu 1942 špirt še ni uporabljal za proizvodnjo kavčuka, je lani znašala potrošnja v ta namen 127 milijonov galonov, za tekoče leto pa se računa na 328 milijonov.

Oddaja pnevmatik

V smislu navedbe šefa pokrajinske uprave VIII. št. 1153/2 z dne 17. marca 1944: Sl. l. št. 39/20 ex 1944 se marajo oddati v četrtek, dne 4. maja t. l. od 14. do 16. ure pnevmatike (plašči in zračnice) velikosti 4,25x17 in 4,50x17 ter v petek, dne 5. maja t. l. od 14. do 16. ure pnevmatike velikosti 4,75x17, 5,00x17, 5,25x17, 5,50x17, 6,00x17, 6,50x17, 7,00x17 in 7,50x17. Druge velikosti se ne sprejemajo. Pri oddaji je treba navesti evid. (LB) številko prizadetega motornega vozila.

Omenjene pnevmatike se oddajo tudi od vozil, ki so bila osigurana (rezervirana — »seichergestellte«) po Via. SS in policijskem vodji v XVIII. obrambnem okrožju — vodilni štab za pobijanje tolp.

Kraj oddaje: Javna skladišča, Ljubljana, Ciril-Metodova (Bivša Tyseva) št. 35, skladišče št. 10.

Za pnevmatike drugih dimenzij bodo sledili slični pozivi.

Kronika

• Francoski SS oddelki. V Parizu se je te dni osnoval oddelček francoskih SS. Predsednik odbora francoskih SS oddelkov je državni podtajnik vichyjske vlade Paul Marion. V odboru sta še francoski minister za delo Marcel Deat in načelnik francoske ljudske stranke Jacques Doriot. Predsednik Marion je izjavil, da morajo tudi Francozi prispevati svoj krvni delež v borbi proti boljševizmu.

• Danska princesa Ingrid je povila hčerko. V sosedo zvečer je danska princesa Ingrid, drugorojenka danskega prestolonaslednika rodila hčerko. To je že njen drugi otrok. Tudi prvi otrok je bil ženskega spola ter so jo krstili na ime Margareta.

• V Milanu imajo novega župana. Mestna občina v Milanu je dobila zadnje dni novega župana v osebi inž. dr. Guida Andreolija, ki so je kot letalski stotnik izkazal na raznih bojiščih.

• Zaradi izbruha Vezuva poškodovana anglo-ameriška letala. Iz Južne Italije poročajo, da je bilo pri zadnjem izbruhu Vezuva poškodovanih 70 anglo-ameriških terozističnih bombnikov. Izbruh pepela iz ognjenikovega žrela je namreč preprečil, da bi bili letala pravčasno spravili na varno.

• Spet polnilna peresa. Angloameriški bombniki so v nedavni noči odvrkli nad okrajem Charents eksplozivna polnilna peresa in skatle keksov. Župani številnih občin so opozorili prebivalstvo na nevarnost, če pobirajo te predmete.

Šestdesetletnica

Pisatelja dr. Ivana Preglja
Šestdesetletnica pisatelja dr. Ivana Preglja se je poleg kulturnih ustanov spomnila tudi žimska pomoč.

Pisatelj je prišel kot lirski učil se je pri Francozih in pri Danteju. Mnogo je pridobil pri krščanskih mistikah.

Nekaj posebnega so njegove »Balade v prozi«. Pripravile spisi so veličnina iz knjižnega življenja. Njegova »Mlada Breda« je doživela že dva nastupa. V romanu »Tlačanje« je hotel na nov način rešiti problem zgodovinskega romana. Dragoceno so njegovi književno-zgodovinski esei o naših pesnikih in pisateljih. Deset zvezkov njegovih zbiranih spisov kaže, da je izvršil težko delo na polju naše besede in kulturnega dela.

Kritika ga je uvrstila med najboljša živeča tvorca slovenske besede in se more v marsičem meriti s pokojnim Cankarjem.

Gledališče ga je počastilo s ponovno vprijetostjo »Azazel«, literat so mu priredili slavnostni večer. Žimska pomoč pa je uvrstila njegovo knjigo »Otroci sonca« med svoje knjižne dobrote pri petorinah.

Na tisoče knjig bo šlo v roke srečnih dobitnikov in nad 50 tisoč lir zopet za nakup knjig. Zbiranje se prične 7. maja. Nedeljski časopis bodo prinesli prve številke za dvojke.

Iz Ljubljane

• Novi grobovi. V visoki starosti 84 let je dne 20. aprila umrla poštna uradnica v pokopju gospa Pavlina Medenova. K večnemu počitku so jo položili na domačem pokopališču. Premislil je trgovski zastopnik g. Anton Pisek star. Zapustil je ženo Marijo, sina Toneta, hčerki Silvo in Vero ter drugo sorodstvo. Pogreb ljubljene soproga in dobrega očeta bo v sredo ob pol 16. iz kapelice sv. Jakoba na žalah na pokopališču k Sv. Križu. — Po dolgi in mučni bolezni je umrla ga. Stefanija Gergoletova. Za njo žalujejo soprog Anton, sin Venko in drugo sorodstvo. Na zadnji poti bodo rajno spremili v sredo ob 15. iz kapelice sv. Kristofa na žalah na pokopališču k Sv. Križu. — Družina Simčičeva je izgubila svojo edinko Inko. Nepozabno hčerko bodo spremili k večnemu počitku v sredo ob 16. iz kapelice sv. Petra na žalah k Sv. Križu. — Pokojnim naj bo ohranjen blag spomin, žalujnikom svojcem pa srčkam naše iskreno sožalje!

• Socialno-pomožna akcija vrhovnega komisarja v Ljubljani. Belveusova cesta št. 13/1 (nasproti vladne palače), bo v poslasti Führerjevega rojstnega dneva razdeljevala v četrtki 4. maja v kletnih prostorih Kranjske hranilnice in Pucničevih ulici št. 9 svojim podpirancem na pokaz legitimacije »Hilfswerk-Ausweise«, izdane od Socialno-pomožne akcije in opremljene z žigom: »Der deutsche Berater für die Provinz Leubach«, nekaj perla in sicer le onim podpirancem, ki o priliki razdelitve bonov za živla niso bili obdarovani z zavikom skladarčkov. Ta red je točno upoštevati.

ker so tudi s skladarčki obdarovane osebe zabeležene.

• Bolniška nakazila za majnik. Bolniški odsek mestnega preskrbovalnega urada bo bolniška nakazila prišlo deliti v sredo 3. maja po že objavljenem razporedu. Vsi upravičenci za bolniške dodatke, ki 1. in 2. maja niso dobili bolniških nakazil, naj se zglase v bolniškem oddelku mestnega preskrbovalnega urada v priložju Turjaške palače v Križankah, Gosposka ulica št. 15, tako da v sredo 3. maja od 14. do 17. ure pridejo na vrsto bolniki z začetnicami priimka A do C, v četrtek 4. do 14. do 17. ure z začetnicami C do F in v petek 5. maja od 14. do 17. ure bolniki z začetnicami G do J.

• Dodatne živilske nakazilce za delavce. Za mesec maj bo mestni preskrbovalni urad delil dodatne živilske nakazilce za delavce po številkah potrdil tako, da pridejo na vrsto v četrtki 4. maja številke 1 do 100, v petek 5. maja številke 101 do 200, v soboto 6. maja številke 201 do 300, v ponedeljek 8. maja številke 301 do 400, v torek 9. maja številke 401 do 500, v sredo 10. maja številke 501 do 600, v četrtki 11. maja številke 601 do 700, v petek 12. maja številke 701 do 800, v soboto 13. maja številke 801 do 900, v ponedeljek 15. maja številke 901 do 1000, v torek 16. maja številke 1001 do 1100, v sredo 17. maja številke 1101 do 1200 in v petek 19. maja številke 1201 do 1300. Dodatne živilske nakazilce za delavce bo urad delil med uradnimi urami v sobi št. 3, I. nadstropja palače Bata.

• Zdravniška prireditelja za dohodna živla bolnikom sprejema mestni fizikat šele od 8. maja t. l. dalje.

• Na javni produkciji oddelka za deklamacije prof. Šesta na šoli Glasbene Matice bomo slišali deset deklamacij iz naših literature in štiri prizore, odnosno dejanja iz Veronike Deseniške in Cyrana. Spored bodo izvajali gojenci, ki so nastopili tudi že septembra l. l. in imeli najlepši uspeh. Produkcija bo v petek 5. maja ob pol 7. zvečer v Franciškanski dvorani. Vstopnice v Matični knjižarni.

• Razstava v »Galeriji Oberečne«. Dela Bare Remec in Jele Trnkoczy. Odprto od 9.—12. in od 14.—19.

• Na otroškem igrišču je potrebno zaklonišče! Med predlogi o ureditvi otroškega igrišča v Tivolju v zadnji številki »Slovenskega Naroda« je bil pobarbljen še ta, naj bi se v bližini igrišča naredilo hrib zaklonišče. Zadeva z zakloniščem je zelo nujna, kajti na igrišče pridejo mamice iz vseh delov mesta. Kam naj se ob alarmu zatečejo? Zaklonišče ob Cesti na Rožnik sprejme 70 ljudi, teh pa je že iz bližnjih vil dovolj. Zdej se mamice skoraj ne upajo dopolniti na igrišče. — Med zadnjimi filmskimi tedenskimi pregledi smo videli, kako se v Nemčiji vsi trudijo in delajo za svojo varnost primerna zaklonišča. Gotovo se bo našlo tudi med našo mladino dovolj pridnih rok, ki bodo rade pomagale pri delu, če bodo pristojna oblastva začela z gradnjo prepotebnega zaklonišča.

• Učite se strojepljenja! Praktično znanje, koristno vsakomur sedaj in v bodoče. Novi eno-, dvo- in trimesečni tečaji (dnevni in večerni) pričnajo 3., 4. in 5. maja. Pouk je dopoldne, popoldne ali zvečer po želji obiskovalcev. Moderna strojepljenica, desetstopenjska metoda. Učnina zmerna. Vpisovanje dnevno. — Informacije, prospekti dajete: Trgovsko učnišče »Christofor učni zavod«, Domoobrarska 15.

• Graška »Tagespost« prihaja odslej v Ljubljano že na dan izdaja; kupite jo istega dne v vseh trafikah. Naročnike sprejema: ADRIA PRESSE, G. m. b. H., (poeje Parovel), Dunajska c. 23 (telefon št. 27-13).

• Krznarstvo Danilo Predalič, Sv. Petra cesta 18, sprejema vsakršno kožu-hovinno čez poletje v shrambo in po želji tudi strokovno popravi. 385

• Srednješolcem-likam in posebej visokošolcem-likam pripravljamo, da izkoristijo svoj prosti čas za priditev strojepljenja. Praktično znanje, vsakomur vedno koristno. Novi eno-, dvo- in trimesečni tečaji pričnajo 3., 4. in 5. maja. Učne ure po želji obiskovalcev. Vpisovanje dnevno. Informacije, prospekti: Trgovsko učnišče »Christofor učni zavod«, Domoobrarska 15.

• Dr. Pretnar Matej, odvetnik v Ljubljani, je preselil svojo pisarno v hišo št. 23 na Miklošičevo cesti.

Tudi v zaklonišču mora biti večja posoda za vodo in to ne le za piti, temveč tudi, da se moremo omočiti, če bi zaradi sosednih požarov nastala v zaklonišču huda vročina ali bi se morali skoz od požara razžarjeno okolico rešiti na prosto. V tem primeru se ognjeno s plaščem ali odejo, ki smo jih v vodi močno zmočili.

Z Gorenjskega

Izredno vodnik obisk razstave o planinskem in vojaškem ljudstvu, številno obiskovalcev celovške razstave »Planinsko in vojaško ljudstvo« je dosegel doslej rekorden uspeh. Razstavo je namreč obiskalo že 11.000 ljudi.

• V Celovcu so umrli: 82 letni Franc Spindler, 70 letni rudar Simon Vošič, 74 letna Marija Perneggerjeva, 64 letni hotelir Jožef Hube, 54 letni kmet Matevž Smrekar. — V Beljaku pa so umrli: 33 letna uradnikova žena Rozalija Dengova, 11 letna učence Herbert Bodner, 76 letna vrtnarica Marija Kramrejeva, 28 letni tiskar Hubert Milončič, 79 letna Magdalena Mozerjeva ter 72 letni upokojeni železniški oficijal Franc Solderer.

Rudniški nesreče. Rudar Tomaž Turk iz Roža na Koroškem se je poškodoval nogo pri delu. — Prav tako se je ponesrečil v rudniku rudar Andrej Zekli, katerega je plaz zemlje deloma podsol. Zekli se po tегnili iz jame, vendar pa so ga morali odnesti v bolnišnico, ker ima zlomljeno nogo.

S štajerskega

Roditeljski večer v Konjicah. Skupina nemške mladine v Konjicah je priredila roditeljski večer, na katerem je najprej pokazala svoje sporno znanje, nato pa je uprizorila pravilno igro »Janko in Metka« s pevskim vložki.

Mariborsko gledališče ima ta teden na sporedni naslednje igre: »Fanny Elssler«, »Othello« in »Namišljeni bolnik«.

Večer pesni v Mariboru. V četrtki 4. maja bo v Mariboru koncertni večer v dvorani ondotnega Heimathunda. Nastopili bodo: članica mariborskega gledališča Hana Kappelsova, njen tovariš Schmidt-Franken, kot gost pa Franciška Hagen-Stiller.

Ljutomerška dekleta pojejo in plešejo. Dekleta v Ljutomeru so priredila pred kratkim pester večer pod vodstvom Helli Eishbacherjeve. Večer je obiskalo številno občinstvo, ki se je pevkam in plešalkam toplo zahvaljevalo za izvedeni program.

Dunajski igralci v Mariboru. Nedavno so gostovali v Ptujju gledališki igralci z Dunaja, ki so mimogrede priredili predstavo tudi v Poljanah ter v Slovenski Bistrici. Nato so obiskali še Konjice, končno pa so se ustavili Dunajčani za kratek čas tudi v Mariboru.

Odlikovanje. Grenadir Martin Žumer iz Majšperke pri Ptujju je bil odlikovan s železnim križcem II. razreda.

Življenjski jubilej v Celju. V Celju je obhajal 60. rojstni dan Franc Krick, vodja tiskovnega oddelka v Celju. Krick je znan borec štajerskega Heimathunda ter si je pridobil velike zasluge za švabsko-nemški Kulturbund.

Novice iz Radgone. V Radgoni je nedavno umrl upokojeni blagajnik Franc Neuwirth v 69. letu svoje dobe. Pokopajk je bil delaven tudi izven svojega poklica ter je bil izobren gospodar, pevec in godbenik. — Orožniški uradnik v pokopju Karel Šuster je na vožnji padel s kolesa ter si zlomil levo roko.

Nesreče in nezgode. 11 letna Josefa Brackova iz Paradiža je padla z drevesa ter si zlomila hrbtenico. — 26 letni ključavničar Vincenc Cohl se je ožgal na rokah in levi nogi.

Obsebo zaradi prekrškov proti vojnemu gospodarstvu. 51 letni vratar Franc Bačun in njegova 23 letna hči Marija Bačunova iz Maribora sta se morala že večkrat zagovarjati pred sodiščem zaradi tatvin. Prav tako je imel opraviti s sodiščem 35 letni barvar Leopold Ačko iz Ruš pri Mariboru. Vsi trije so bili obtoženi, da so odnesli iz neke tekstilne tvornice večjo količino bombaža in drugih sirovin, ter so vse to izročili zakoncem Friedrich, da bi jima splela nogavice, katere so hotele zametjati za živla. S tem manipulacijami so imenovani obtoženci odtenili javnemu prometu večje količine živil Mariborsko sodišče je obsodilo Franca Bačuna na 2 in pol leti ječe, Ačko in Friedricha na 15 mesecev ječe, Marijo Bačunovo na 8 mesecev ječe, Friedrichovo ženo pa na 9 mesecev ječe.

Iz Trsta

Maksimirane cene za ribe. Komisar za cene je odredil maksimirane cene za ribe in lupinarje v pokrajinah Trst, Furlanija, Gorica, Istra in Kvarner. Trgovcem na veliko se prizna 10% in razen tega prevozniki stroški. Za Gorico in Videm se določijo prevozniki stroški na 100 lir oz. 150 lir pri metriskem stotu. Določene cene za prodajo občinstvu v krajih pokrajini Trst, Furlanija, Gorica, Istra in Kvarner, ki jih ne predvaja zadnja tabela, je preneseno na načelnike posameznih občin. Priznava se največ 20% v prid trgovcem na drobno.

V amiatu nove odredbe bodo na pr. stale jagulje od 19.20 do 36 lir za kg v manjših obalnih krajih, po 26.70, 35.95 in 48.30 v Trstu, Pulju in na Reki, 29.40, 39.10 in 52.20 v Gorici, 30, 39.70 in 52.80 pa v Vidmu. Brancini bodo stali kg 50.40 v manjših obalnih krajih, 66.85 v Trstu, Pulju in na Reki, 71.80 v Gorici, 72.40 v Vidmu. Zobatec: 38.40 v manjših obalnih krajih, 51.35 v Trstu, Pulju in na Reki, 55.45 v Gorici, 56.05 v Vidmu. Tunj 31.20 v manjših obalnih krajih, 42.10 v Trstu, Pulju in na Reki, 45.55 v Gorici, 46.25 v Vidmu. Škonbri 16.80 v manjših obalnih krajih, 23.55 na tržaškem, puljskem in reškem ribjem trgu, 26.10 v Gorici, 26.70 v Vidmu. Sardoni 14.40 v manjših krajih, 20.50 na tržaškem, puljskem in reškem ribjem trgu, 22.55 v Gorici, 23.45 v Vidmu. Sardele po 12 v manjših krajih, 17.35 v Trstu, Pulju in na Reki, 19.55 v Gorici, 20.15 v Vidmu. Palamide 21.60 v manjših krajih, 29.75 v Trstu, Pulju in na Reki, 32.65 v Gorici, 33.25 v Vidmu.

Smrtna kosa. Te dni so umrli v Trstu Lucijan Juvan, Matilda Cerkvenik in železniški upokojenec Jožef Černe.

Lep uspeh »Tosca«. V soboto je bila na odru Rossettičevega gledališča v Trstu premiera Pucciničeve »Tosce«. Uprizoritev je bila v okviru pomladne operne sezone in je doživela lep uspeh. Dirigiral je Anton Votto, režiral Oskar Saksiša, zbor je nastopal Robert Benaglio.

Vsak dan nezgode. 14letno Ano Giurassi je ožrgel pes po desni nogi. — Avto je povzročil 24letnega delavca Silvestra Canzianija, ki se je peljal na kolesu in ki je oblezal s poškodbami po glavi. — 42letna gospodinja Viktorija Cerdon iz ulice Marije ob morju št. 7 si je pri padcu poškodovala desno nogo. Vsi trije ponesrečenci so se zatekli v tržaško bolnišnico.

Ponesrečenci. Mali A. Zupančič iz Istrske ulice 13 se je opeknel po rokah in obrazu. — 17 letni mizar Stefan Idulčić se je med delom ranil na levič. — Kamen je padel na 21 letnega delavca Angela Monara, ki je zaposlen pri delih v zakloniščem predoru na trgu Foraggi. — 79 letna gospodinja Ema Vran je padla tako nesrečno, da si je pri padcu zlomila levo nogo. Ponesrečenci se zdravijo v tržaški bolnišnici.

Nad 100.000 lir škodo so povzročili tatarski zlikovci, ki so opeklali iz skladšča Guida Kumarja v Rossettičevi ulici 11 avtokarških zagrinjaj in 7 vreč. Oblastva so pričela s polizvedbami in so med drugim osumila 47letnega Justa Rossija, ki pa je tajil krivico. Toda oblastva so nadaljevala polizvedbe in so doglala, da je Rossi prodal Pavlu Gattiju 6 avtokarških zagrinjaj za 82.000 lir, dve zagrinjaji šoferju Remigiju Debellu iz Gambinijeve ulice 35 za 46.000 lir, 7 vreč pa 34letnemu nastavljenju Ernestu Širci za 20.000 lir. Rossija so zaprli. Zagovarjati se bo moral pred pristojnim sodiščem.

Iz Gorice

Ustanovitev urada za cene v Gorici. V Gorici je bil ustanovljen Pokrajinski urad za nadzorstvo cen na vsem področju goriške pokrajine. Novi urad ima svoj sedež v I. nadstropju Memeljeve ulice št. 5. Uradne ure so od 8.30 do 12.30 in od 15 do 18.

Do konca vojne nobene procesije. Gorški nadškof je z ozirom na nevarnosti letalskih napadov prepovedal vse procesije izven cerkve. To velja tudi za procesije procesije. Omenjena odločitev goriškega nadškofa je veljavna do konca vojne.

Goriške brvnice bodo od 2. maja dalje odprte od 7.30 do 13 in od 15 do 20. Ob sobotah bodo odprte od 7.30 do 13 in od 14.30 do 21. Ob nedeljah se bodo zaprle ob 13.

Gorile je v stanovanju Adalberta Cherubinija v ulici Kmetijske šole št. 24, ki je last g. Vuka, Gorški gasilec so preprečili, da se ni ožen razširil na druga stanovanja.

Izgnubljena hčerka se je po dveh mesecih oglasila. 17 letna Ida Roberti iz Dolge ulice 35 v Gorici je pred dvema mesecema izginila neznanu kam. Zaskrbljeni starši so zadevo prijavili gorški policiji. Vsa polizvedovanja pa so ostala brezuspešna. Te dni se je izgubljena hčerka oglasila s pismom, ki ga je poslala iz Novare.

Vsak dan nezgode. 39 letno gospodinjjo Rino Belina iz Solkana je ožrgel popadljiv pes. — 48 letni zidar Julijan Stabon iz Lučenike je padel z zidarskega odra in oblezal z zlomljeno levo nogo. — 75 letna gospodinja Marija Zankin iz Mattolijeve ulice 3 si je pri padcu zlomila desno nogo. — Žrtev eksplozije naboja je postal 16 letni dijak Anton Guerra iz Krmna, ki ima ranjeno levo oko. Ponesrečenci so bili prepeljani v gorško bolnišnico.

Borba proti črni borzi v Gorici se uspešno nadaljuje. Marti Kovačičev, doma iz Sv. Lucije ob Soči, je bilo zaplenjenih 49

kg moke, Karolini Lebanovi iz Solkana 234 kg koruzne moke, Almi Zorzin 8 kg moke, Ani Candossi 10 kg bele moke, Edvardu Tomasiniju 15 kg moke, Almi Valdemarin 15 kg, Jožetu Bolzanu 25 kg, Herti Bolzan 13 kg bele moke. Vsi omenjeni so doma iz Romansa. 18 kg bele moke so zaplenili Bernardini Fumis iz Redipolje, 19 kg bele moke pa Ani Furlan. Nadalje so organi živilske policije zaplenili 20 kg moke Francu Chiarenci iz Zagrada, 15 kg moke Francu Amabile iz Romansa, 35 kg moke Katarini Franco, 45 kg moke pa Elizabeti Franco. Obe sta iz Romansa. Vsi se bodo morali zagovarjati zaradi kršitve obstoječih predpisov o racioniranju živil in zaradi črnoborzega delovanja. Zaplenjena moka je bila oddana v zbiralnica in bo na razpolago redni potrošnji.

Beleznica

KOLEDAR:

Sreda, 3. maja: Najdenje sv. Križa.

DANASNJE PRIREDITVE:

Kino Matica: Domovina.

Kino Sloga: Prijetni dan.

Kino Union: Švedski slavček.

DEJURNE LEKARNE

Dance: Dr. Kmet, Ciril Metcudova 45. Trnkoczy ded., Mestni trg 4, Ustar, Se-lenburgova ulica 7.

ZATEMNITEV

Je strogo obvezna od 21. do 5. ure!

DRŽAVNO GLEDALIŠČE

DRAMA

Sreda, 3. maja, ob 18.: Ognjenik. Red A. Cetret, 4. maja, ob 18.: Azazel. Red C. trtek.

Fuldoval veseloigra »Ognjenik«. Oznaka igre »Ognjenik« je simbolna in pomeni nevarna, eruptivna tla mladega zakona, kjer doživljata oba zakonca erupcije svojih nasprotujočih si temperamentov. Izredno zabavno dejanje, v katerem ožigosa dramatik na ljubezniv in duhovit način konflikte zakonskega življenja, je za odidih in razvedrilo in bo občinstvo zelo dobrodošlo. Igrali bodo: Nakerst, Vida Juvanova, Jože Kovič, Gabrielčičeva, Brezgar, Rakarjeva, Pujčeva, Mazoveva. Režiser: J. Kovič. Scena: inž. Franz.

OPERA

Sreda, 3. maja, ob 18.: Gorenjski slavček. Izven. Cene od 36 lir navzdol. 25 letnica umetniškega delovanja Svetozarja Banovca.

A. Forster: »Gorenjski slavček«. Opera v treh dejanjih. 25 letnica umetniškega delovanja Svetozarja Banovca. Oseba: Majda, vdova — Zamejčeva, Minka, njena hči — Vidaličeva, Franjo — Banovec, Chansonette, pevski učitelj — Janko, Nion, njegova soproga — Zakrajškova, Francozinja, Chansonettovi učeniki — Bau-kartova in Sandinova, strukelj, oskrbnik — Betetto k. g., Rajdelj, njegov pisar — M. Sandin, Lovro — Dolničar, kremlar — Gregorin, sel — Pianekci. Dirigent: S. Hubad. Režiser: E. Frelih. Scenograf: inž. E. Franz. Koreograf: P. Golovin. Massenetova štiridejanska opera »Mamone« je ena izmed repertoarnih del, ki se vračajo vedno znova na sporedne gledališč. Melodioznost glasbe, njene pevne, znane arije in učinkovitost libreta, tvorijo celoto, ki daje nosilec glavnih partij možnosti velikega umetniškega raznaha.

Oddajniška skupina Jadransko Primorje
RADIO LJUBLJANA

Sreda, 3. maja.

7.00—7.10: Poročila v nemščini. — 7.10 do 9.00: Jutranji pozdrav; vmes od 7.30 do 7.40 poročila v slovenščini. — 9.00—9.10: Poročila v nemščini. — 9.10—9.20: Koračnica, napoved sporeda (nem. in slov.). — 9.20—9.30: Poročila v nemščini in slovenščini. — 9.30—9.40: Slovenske pesmi, poje tercet sester Dobrovič. — 9.40—9.45: Poročila v slovenščini, napoved sporeda. — 9.45—20.00: Glasbena medigra. — 20.00—20.15: Poročila v nemščini. — 20.15—21.00: Kako vam je všeč. — 21.00—22.00: Igra vaška godba; sodeluje tenorist Andrej Jarc. — 22.00—22.10: Poročila v nemščini. — 22.10—23.00: Glasba za lahko noč!

gledališča so delovala v Banji Luki in v Dubrovniku.

Zapiski

Nova številka »Cerkvenega Glasbenika«. Izšla je 4.—5. številka tega edinega slovenskega časopisa za glasbo. Na uvodnem mestu je objavljeno nadaljevanje prispevka dr. A. Dolinarja »Pregled slovenske cerkvene glasbe«. Priznani strokovnjak prikazuje v tu natisnjememu 21. poglavju svojega spisa Sattnerjevo skladateljsko pot v luči tedanje kritike. V ospredju stoji Lajovčeva kritika »Jeffetejeve pri-sege« v »Novih Akordih«, Janez Kalan se oglašja s člankom »O nameru cerkvene glasbe, zlasti ljudskega«, Msgr. Stan-ko Premrl pa je prispeval podnetna razmišljanja »O improviziranju na orglah«, ki segajo preko okvira cerkvene glasbe k samim problemom orgelske igranja. V drugem delu številke je objavljeno gradivo v petitu, med njim poročilo o izvajanju Missae Rex invincibilis slovenskega skladatelja Lojzeta Mava. O novi skladbi, ki so jo izvajali 25. marca t. l. Sattnerjev mešani zbor, operni orkester, organist Fr. Kanizj Fricelj in Anton Nef-fat, poroča St. Premrl. Isti ocenjuje podaja tudi kroniko ljubljanskih koncertov od 14. februarja dalje. V Oglasniku za cerkveno in svetno glasbo so Premrlje in dr. Klimovčeve ocene nekaterih novih skladb. Številko zaključujejo razne vesti. V prilogi so reproducirane cerkvene sklad-be J. Klemenčiča, Mirka Renerja in dr. F. K. Lukmana.

Rimska Opera zopet deluje. Na odredbo nemških vojaških oblasti v Rimu bo ostala rimska Opera, ki je že zaključila sezono, odprta tudi nadalje, da tako umetniško in tehnično osebje ne pride ob delo in zasluzek.

Kultura

25 let opernega udejstvovanja
S. Banovca

Preteklo je 25 let, odkar je stopil fant iz trnovske fare leta 1919, pod vodstvom tednjega opernega ravnatelja Fr. Rukavine in upravnika Fr. Govekarja na operni oder kot debutant v partiji meniha glasbenika v »Zonglerju naše Ljube Gospe«. To je bil Svetozar Banovec, ki je študiral šest let solo-petje na konzervatoriju pri ravnatelju Mateju Hubadu. V teku let se je razvil v prvega Erskega tenorja in je pel kot tak vse v to stroko spadajoče partije.

Leta 1929, je napravil koncertno turnejo po vsej vzhodni Ameriki, v velikih mestih, kjer prebiva slovenski živelj. Nastopil je tudi v internacionalnih koncertih in v radiju s programom slovenskih narodnih in umetnih pesmi ter opernimi arijami. Imel je velik uspeh. Kritika je poudarjala, da ima Banovec lirčen, očarljiv, lep glas v višini ter nastop in znanje dovršenega in izkušnega umetnika. Nastopil je tudi v operi v »Hoffmannovih pripovedkah« in je dosegel prav tako velik uspeh.

Ko se je vrnil v svoj angažma v Ljubljano, je nastopal v raznih koncertih Glasbene Matice, gostoval v Zagrebu in v Beogradu v »Manone«, v »Hoffmannovih pripovedkah«, v »Rigoletu«, v »La Boheme« in v »Sevilkem brivcu«. Gostoval je v Frankfurtu z zagreb-skim pevskim društvom »Kolo« ter pel že v začetku svoje pevске kariere v kvartetu »Primorje« in v »Slovenskem kvartetu« šrom po naši domovini.

V zadnjih letih je prevzel g. Banovec stroko opernih buffo-partij in je žel na našem odru uspeh kot Pedrillo v »Begu iz seraja«,

Vašek v »Prodani nevesti« in Raidl v »Gorenjskem slavčku«.

Svetozar Banovec

Odveč bi bilo predstavljati tega tihega in nadvse skromnega, a obenem nadvse resnega, vestnega in prizadevnega pevca našemu občinstvu, ki ga dobro pozna in ceni. Vsi prijatelji in spoštovalci njegovega petja in njegovega neumornega dela, bodo z veseljem pozdravili njegov nastop v partiji Franja v »Gorenjskem slavčku«.

SPORT

Kje so olimpijski prvaki?

Pet nemških športnikov, ki so pri zadnjih olimpijskih igrah prejeli najvišja športna odlikovanja — olimpijske kolajne, je v zvezi vojne. Šestega znanega športnika iz Nemčije pogrešajo že nad eno leto, tako da je treba tudi pri tem računati z najhujšim.

Izmed štirih tekačev, ki so v stafeti na 4x100 m zasedli tretje mesto in prejeli bronasto olimpijsko kolajno, je Leichum padel na vzhodni fronti. Boshmeyer je bil v bolnišnici, saj je bil že dvakrat v hudih borbah na vzhodu. Svetovni rekorder Harbig, ki je bil zadnji tekač na progi 4x400 m in je med ostalimi prejel srebrno kolajno za doseženo drugo mesto, je tudi umrl junaške smrti. Med peto stafeto je sestavljal tudi srednjepročajni Hamann, ki ga je prav tako doletela smrt v boju s sovražnikom. Ostala dva člana tega moštva, major Stülpnagel in štabni zdravnik Dr. Vogt sta še na ruski fronti, in sicer nekje v srednjem odseku.

Pogrešani olimpijec je Lutz Long, ki je leta 1936. v skoku v daljino zasedel drugo mesto in prinesel domov srebrno kolajno; medtem ko je bil letalec in se z nekoga poletal proti sovražniku v Siciliji ni vrnil na oporišče. Olimpijski znamenec v kladivu Hein sluzi pri mornarici v Wilhelmshavenu, medtem ko je Blask — on je bil nagajen s srebrno kolajno v isti disciplini — zaposlen kot športni učitelj v vojaški živnozdravniški akademiji.

V boku so Nemci leta 1936. osvojili pet olimpijskih kolajn. Kaiser in Runge sta prejela zlato, Marach in Vogt srebrno, Miner pa bronasto. Vseh pet je vojna potegnila v svoji metel. Murach je padel na vzhodu. Prvaki teške kategorije Runge je bil na Ruskem, potem se je nekaj časa zdravljal v bolnišnici, zdaj pa sluzi kot podčastnik v domači garniziji.

Znani plavalec Sietas iz Hamburga, ki je bil odlikovan s srebrno kolajno za drugo mesto na 200 m prsno, je bil pri enem strahovalnih napadov na domače mesto hudo ranjen in mu je grozilo, da bo oslepel. Zadnji čas je toliko okreval, da spet lahko opravlja službo pri vojni mornarici. Stotnik Wölke, ki je bil olimpijski prvak v metu krogle s 16,20 m, je odšel na bojišče kot policijski častnik, kjer je žrtvoval življenje za domovino v borbi s tolovaji na vzhodnem bojišču. Njegov tovariš in olimpijski znamenec v kopju Gerhard Stöck (71,84 m) je bila njegova znamka) je med tem kot odlični vojak napredoval v poročnika, vendar mu je zdaj poverjena posebna naloga v ministru za vzgojo.

Najuspešnejši Nemec na berlinski olimpiadi je bil telovadec Alfred Schwarzmann, ki je svoje uspehe leta 1936. kronal kar s štirimi olimpijskimi kolajnami — dvema zlatima in dvema bronastima. Schwarzmann je bil vojak po poklicu in je bil kmalu po berlinskih uspehih povzidan za poročnika. Pri prvi akciji nemških padalcev na zapadnem bojišču (leta 1940) je bil ta odlični telovadec hudo ranjen, obenem pa tudi odlikovan z viteškim križem. Schwarzmann je zdaj letalski stotnik.

Tako je vojna občutno posegla tudi v usode same pešice najboljših športnikov Nemčije.

(Po »Adna-Zeitung«)

— Nogometno prvenstvo po Italiji se bliža prvega zaključku. Prvenstveno tekmovalstvo v nogometu po Italiji prehaja v zadnje faze. V skupini Jadranskega Primorja so zadnje nelejto odigrali še zadnji dve tekmici, ki sta prinesli zadnjeplasirani Ponziani iz Trsta nepričakovano zmago nad krajevnim nasprotnikom S. Giusta, medtem ko sta enajstorici Tržiča in Gorice porazili izkupiček. Izida sta bila: Ponziana — S. Giusto 2:0 in Gorica — Tržič 1:1. Zaključno stanje v tabeli je naslednje: 1. Ampelea 22 točk, 2. Tristina 19, 3. Gorica 16, 4. Tržič 14, 5. in 6. S. Giusto in Udinese 13, 7. Kirmn 8 točk in 8. Ponziana 7 točk. — Po ostalih okoliščinah so bili v nedeljo zabeleženi še naslednji izidi: v Lombardiji: Varese — Atalanta 4:1, Brescia — Fanfulla 4:1, Pro Patria — Ambrosiana 0:0, v Piemontu in Liguriji: Genova — Torino 4:4, Casale — Asti 1:0 in Novara — Biellese 2:1.

Drobiž po svetu

Dunajski turnir v proslavo 40letnice kluba Floridsdorfer AC bo zelo dobro zaseden. V stadionu bodo takrat nastopili: zagrebški Gradjanski, dunajski Vienna Rapid in moštvo slavljence, ki je zasedel v donavsko-alpskem okrožju drugo mesto. Pari ob določeni takole: 28. maja: Floridsdorfer AC in Gradjanski, Rapid — Vienna; 29. maja: Floridsdorfer AC in Rapid ter Gradjanski in Vienna.

Na prvi letošnji prireditvi španskih visokolecev v Madridu je uspešno Ponsu (Barcelona), da je s skokom 1,91 m postavil nov španski rekord. Dober je tudi čas Addar Ragasa v teku na 800 m z 1:58,8 min. Slednji je zmagal tudi v petobojju s 2536 točkami. Gutierrez je bil prvi v teku na 100 m z 11,4 sek., Perez pa v teku na 400 m z 52,8 sek.

Še o umetnem valjenju

Glede na naš članek o umetnem valjenju je »Zegazza« v poljskoj strankam, ki se čutijo oskodbane, poslala naslednje vrstice:

Ogromno gospodarsko škodo ne napravi samo valilni stroj, temveč tudi kolkje same, ki pokvarijo letno na stotine milijonov jajc. Četudi kolkje ne more zmanjkati »toka« kot pri umetnem valjenju, se vendar dogaja, da se nad polovico podložnih jajc, kljub temu, da kolkje vestno, pridno in pravilno sedi, ne izleže, temveč pokvari.

Jasno je, da temu ni kriva kolkja niti inkubator, temveč rejec, ki podložni neprimerna jajca. Tej škodi se izognemo, ako upoštevamo naslednje temeljne pogoje:

Ne podlagaj kolkji konzumnih jajc, rajši jih pojeli! Ako kupiš valilna jajca in plačaš višjo ceno, zahtevaj jamstvo, da so vsaj 80% dobro oplojena in da odgovarjajo vsem pogojem. Petelin oploji 8—12 jajc naenkrat, zato je prvih 4—5 znešenih jajc prav dobrih, nadaljnja pa so slabše oplojena, ako ne sledi ponovna oploditve. Kjer je petelin v sorodu s kolkjo družino, ne pričakuj iz jajc piščancev, ker bo mnogo sicer že razviti, toda zapečeni piščancev ostalo v lupini.

V času valjenja presvetli trikrat vsa jajca, da rešiš, kar je še užito in da odstraniš, kar je mrtvega. Sveža jajca hrani stojiča na špičastem koncu in v hladnem prostoru, a ne polagaj jih v moko, žito, otrobe itd. Ako leži hranjeno jajce vodo, ravnaj, ga obrni dvakrat dnevno. Kjer ni dovolj naravne paše, to je trave, črvo, ličink in druge golazni, tam so jajca za razpad manj vredna. Piši na jajcih, kar je neobhodno potrebno, le z navadnim svinčnikom ali črnilom. Jajca z več kot tretjino zamazane lupine porabi le za kuhinjo. Zeto jih tudi ne umivaj in ne briši, ker taka jajca niso za nasad. Podložni samo 8—10 dni stara jajca, težka okoli 55 g in pravilne oblike. Pri upoštevanju teh pogojev bo tako pod kolkjo kakor tudi v sodobnem in pravilno zgrajenem inkubatorju ki ga upravlja strokovnjak, po 21 dneh mnogo zdravih piščančkov namesto klopotev, zaprtkov in kakor že to imenujejo.

Glede krmljenja umetno ali naravno izvaljenih piščančkov na kratko. Piščančju lahko daš dobesedno vse, razen svežega mleka (ako ne veš z njim ravnavati) in solate. Glavno je, da je hrana mnogovrstna, sveža, nepokvarjena in vsebuje živalske in rastlinske beljakovine. Torej vse, kar človek uživa, poleg tega razna žita in mnogo golazni, črvo, ličink, hroščev, kar je vse brezplačno in brez kart. Piščancu je treba predvsem toplote. Za 30 piščancev, ki so brez kolkje, ni treba prav ničtarih

Nekaj o mestni kokošjereji

Odkar ni mesa vsakomur po mili volji na razpolago, so se ljudje tudi v mestu oprijeli reje malih živali ter si s tem okrepili za prihodnost ob raznih prilikah kosček mesa in jajc za največje potrebo v gospodinjstvu. V Ljubljani menda ni nobene hiše, kjer bi ne kokodakale kokoši v kurnikih ali pa samevali dolgi kuni raznih pasem v dvornicah. Kolkje imajo ti gojitelji malih živali koristi od svoje reje, je pa vprašanje za sebe, ki najbrže ni v skladu z namenom in željami posebnih rejcev.

Če pogledamo in premostrimo naravo kokoši, v dmo, da je ta sicer domača ptica vendarle ustvarjena za življenje v prosti naravi, ne pa zaprta v tesnem prostoru, kjer nima možnosti za svobodno kretanje in brskanje. Res je, da rejec svojim ljubljankam oskrbi vse, kar se mu zdi, da je potrebno, toda tega pa le ne more vedeti, kaj bi njegovim kokoškam najbolj prišlo in kaj bi si same poiskale, če bi bile proste.

Zato pa tudi od kokoši v mestu ne moremo pričakovati tiste krotke kakor tam, kjer so ji dani vsi pogoji za njeno naravno preživljanje. Kokoši ki je zaprta v kurniku, nam znane največ tri do štiri jajca na teden, zlasti se, če je težke pasme, medtem ko potrebuje hrane najmanj 150 g na dan, kar znaša na teden 1 kg 500 g. Poleg tega pa mora dobiti še raznih dodatkov k mehki hrani.

Iz navedenega je razvidno, da je zahteva, po kateri morajo rejci malih živali oddati za vsak kilogram krme po tri jajca pretirana, ker bi morali oddati za krmo skoraj več jajc, kakor jim jih njihove kokoši znesajo.

Oddaja jajc za krmo bo zato v Ljubljani zavila marsikateri kokoši vrat, rejcem pa dala na mizo za približek mesa in okusne kurje juhe.

Nov gumijevce

Po vestih iz Čungkinga so v obsejnem predelu pokrajina Kwangtunga in Kwangsia odkrili novo vrsto gumijevih dreves, ki so jim dali ime »tako kao«. Veje, listi in plodovi tega drevesa izločajo mlečasto tekočino, ki otrdi pod vplivom sončne svetlobe in se potem ne razlikuje od navadnega kavčuka. Ta čas delajo z novim gumijevcem poskuse.

ogrevalnih naprav. Zadoštuje primerna skatla, najbolje brez vogalov, v kateri je položena dovolj velika topla in mehka krpa in katero po potrebi čez piščance tudi pogrnemo. Skrbeti moramo za snago v skatli. Zivalcam dajmo čim več sonca, zraka, paše in zdrave krme. Za plačilo imamo po 5—6 mesecev lepo razvit od odporen domači stroj za izdelavo jajc.

MALI OGLASI

Kdor išče službo, plača za vsako besedo L.—30, za drž. in prov. takso —60, za dajanje naslova ali šifro L. 2.— Najmanjši iznos za te oglase je L. 7.— Za žetivne in dopisovalne je plačati za vsako besedo L.—, za vse druge oglase L.—60 za besedo, za drž. in prov. takso —60, za dajanje naslova ali šifro L. 3.— Najmanjši iznos za te oglase je L. 10.—

Službo dobi

BRIV. POMOČNICA z dobro plačo, sprejem takoj, Ivan Merlak, Sv. Petra c. 76. 10493-1a

FRIZERKO z dobro plačo, sprejem takoj, Plača 250 lir tedensko. Sprejem vajo začetno. Jereb, Zidovska 6. 10492-1a

FRIZERKO dobro moč, sprejme boljši salon. Naslov v ogl. odd. Jutra. 10481-1a

FRIZERKO dobro moč, sprejme salon Podrži. Sv. Jakoba trg 9. 10480-1a

KROJ. POMOČNICA za velike kose in pomočnik za damska dela, sprejme takoj za stalno salon I. kategorije. Naslov v ogl. odd. Jutra. 10454-1a

POSTREZNIČO od 8. do 18. ure, izjem. Predstaviti se od 12. do 14. ure. Naslov v ogl. odd. Jutra. 10453-1a

POSTREZNIČO vajo kuhinje, izjem. za takoj od 7. do 13. ure. Ostalo po dogovoru. Naslov v ogl. odd. Jutra. 10508-1a

POSTREZNIČO majšajo, za 3 krat tedensko, izjem. Plača in hrana do bra. Naslov v ogl. odd. Jutra. 10504-1a

GOSPOD. POMOČNICO zaupno, ki dobro kuha in opravlja druga hišna dela, sprejem k tretji odraslim osebam proti dobri plači. Zglasti se v trgovini »Fototehnik«, Dunajska c. 15. 10505-1a

CEVLJ. POMOČNICA sprejme. Kristan, Celovška c. 81. 10506-1a

FRIZERKO dobro moč, sprejme Matija Ivanuš, Ul. 3. maja št. 4 (pasaja). Plača po dogovoru. 10501-1a

SIVILJO za pletenine, vajo krojenja in enlatois, sprejem takoj. — Pavlin Anica, Nanka 3. 10513-1a

POSTREZNIČO za dopolnjevanje, izjem. Plača 400 lir. Naslov v ogl. odd. Jutra. 10516-1a

Prodaj

MARČI IN GOLAZEN urci, stence, bolhe, čurke, molje, miši, podgane, voluharje in bramarje zanesljivo pokončate s strupom, ki ga dobite v drogeriji Kanc, Zidovska ul. 10414-6

DAMSKE OPANKE, rdeče, št. 37, prodaj. P. rdeče se: Ivan Judeč, Cevljarska, Dunajska c. 248-6. 10413-6

PEGE IN LIŠAJ Vam zanesljivo odstrani Alha krema. — Drogerija Kanc, Zidovska ulica 1. 10413-6

PRADAMO: kompletno špecerijsko opremo, več pulov in trgovskih polic, kompletni električni števci, 4 m dolgo močno gumijasto cev z medenastim pipo, gramofon v kovčku s ploščami, pisalni stroj »Mignone«, razne električne predmete, posteljo z dvojno vezano mrico in posteljno omario, stojalo, stojalo blaznino (Werth), karuse, radijski zvočnik »Angelene«, rabljene obleke in dežni plašč, rabljene čevlje, gonilna jermena za motor, jedilni servis za 12 oseb, karni za 6 oseb, kartoteko za knjigovodstvo, rabljene citre. Trgovina »Uspeha«, Tržaška c. 71. 10471-6

TRICKEL prodaj. Poljanska c. 79. 10467-6

KRZNI PLASČ zelo lep, skoraj nov (trjav konj), prodaj. Ogleda se od pol 13. do 15. ure. Naslov v ogl. odd. Jutra. 10468-6

RADIO »Zerdike« 4 cevni, prodaj. Ogled od 13. do 14. ure: Jernejeva c. 8/1, levo. 10464-6

BLAGO za moško obleko, prodaj. Naslov v ogl. odd. Jutra. 10463-6

OBLEKO temnomodro, damsko, svilen, letno, za srednjo postavo, prodaj. Ambrožev trg 10. 10465-6

OTROSKO POSTELJO leseno, 180 cm, prodaj. — Naslov v ogl. odd. Jutra. 10448-6

BLAGO za moško obleko, prodaj. Krakovski nasip 26, pridržite. levo. 10447-6

ZENSKA CEVLJE črne, nizke, dobro ohranjene, št. 38, ugodno prodaj. Naslov v ogl. odd. Jutra. 10506-6

3,20 m BLAGA za moško športno obleko, prodaj. Ogled od 13. do 14. ure. Naslov v ogl. odd. Jutra. 10507-6

KRZNI PLASČ Perzianer nogice (Perzianerklau), nov, prodaj po zmerni ceni. Naslov v ogl. odd. Jutra. 10497-6

OTROŠKI VOZIKČE nov, globok, prodaj. Naslov v ogl. odd. Jutra. 10515-6

KOLESA eno športno, novo, in eno navadno, znamke »Steyere«, poceni prodaj. Gospodarska (pri Celovška) c. 55/1. 10482-6

DVE OBLEKI za 7—9 let starega fanta, prodaj. Ogleda se od 8. do 10. ure popoldne. Naslov v ogl. odd. Jutra. 10478-6

PISALNI STROJ prenosni, nov, in pisarniški, prodaj. Naslov v ogl. odd. Jutra. 10475-6

PISALNI STROJ rabljen, zelo ugodno prodaj. Naslov v ogl. odd. Jutra. 10474-6

CEBULČEK za seme ima Kmetička družba, Novi trg št. 3. 10472-6

DAMSKE KOLO znamke Puch, v dobrem stanju, ugodno prodaj. — Nova trgovina, Dunajska c. 86 (nasproti Gospodarske zveze). 10470-6

LJUBLJANSKI KINEMATOGRAF

KINO MATICA Telefon 22-41 Velika umetnica Zarah Leander ter nenadkriljivi Heinrich George v filmu žustvene, dramatične vsebine

DOMOVINA Pesmi in arje iz oper »Orfej in Evridika« ter Bachov »Pasijon« Predstave dnevno ob 16. in 19. uri.

KINO SLOGA Telefon 27-30 Prava, resno zaljubljena igra iz današnjega časa, polna dovpirov in veselih epizod v Tobisovem filmu

PRIJETNI DAN V glavnih vlogah: Gertrud Meyen, Volker von Collande, Predstave dnevno ob 16. in 19. uri

KINO UNION Telefon 22-21 Odlična pevka ostane pri svoji umetnosti, da more oskrbeti vse ljudi, in žrtvuje svojo lastno ljubezen, ki bi osrečila samo enega človeka. To je na kratko smisel prvovrstnega filma

ŠVEDSKI SLAVČEK V glavnih vlogah: Ilse Werner, Kari Ludwig Diehl in Joachim Gottschalk. Predstave ob 16. in 19.15 uri.

DAMSKE OPANKE, rdeče, št. 37, prodaj. P. rdeče se: Ivan Judeč, Cevljarska, Dunajska c. 248-6. 10413-6

PEGE IN LIŠAJ Vam zanesljivo odstrani Alha krema. — Drogerija Kanc, Zidovska ulica 1. 10413-6

PRADAMO: kompletno špecerijsko opremo, več pulov in trgovskih polic, kompletni električni števci, 4 m dolgo močno gumijasto cev z medenastim pipo, gramofon v kovčku s ploščami, pisalni stroj »Mignone«, razne električne predmete, posteljo z dvojno vezano mrico in posteljno omario, stojalo, stojalo blaznino (Werth), karuse, radijski zvočnik »Angelene«, rabljene obleke in dežni plašč, rabljene čevlje, gonilna jermena za motor, jedilni servis za 12 oseb, karni za 6 oseb, kartoteko za knjigovodstvo, rabljene citre. Trgovina »Uspeha«, Tržaška c. 71. 10471-6

TRICKEL prodaj. Poljanska c. 79. 10467-6

KRZNI PLASČ zelo lep, skoraj nov (trjav konj), prodaj. Ogleda se od pol 13. do 15. ure. Naslov v ogl. odd. Jutra. 10468-6

RADIO »Zerdike« 4 cevni, prodaj. Ogled od 13. do 14. ure: Jernejeva c. 8/1, levo. 10464-6

BLAGO za moško obleko, prodaj. Naslov v ogl. odd. Jutra. 10463-6

OBLEKO temnomodro, damsko, svilen, letno, za srednjo postavo, prodaj. Ambrožev trg 10. 10465-6

OTROSKO POSTELJO leseno, 180 cm, prodaj. — Naslov v ogl. odd. Jutra. 10448-6

BLAGO za moško obleko, prodaj. Krakovski nasip 26, pridržite. levo. 10447-6

ZENSKA CEVLJE črne, nizke, dobro ohranjene, št. 38, ugodno prodaj. Naslov v ogl. odd. Jutra. 10506-6

3,20 m BLAGA za moško športno obleko, prodaj. Ogled od 13. do 14. ure. Naslov v ogl. odd. Jutra. 10507-6

KRZNI PLASČ Perzianer nogice (Perzianerklau), nov, prodaj po zmerni ceni. Naslov v ogl. odd. Jutra. 10497-6

OTROŠKI VOZIKČE nov, globok, prodaj. Naslov v ogl. odd. Jutra. 10515-6

KOLESA eno športno, novo, in eno navadno, znamke »Steyere«, poceni prodaj. Gospodarska (pri Celovška) c. 55/1. 10482-6

DVE OBLEKI za 7—9 let starega fanta, prodaj. Ogleda se od 8. do 10. ure popoldne. Naslov v ogl. odd. Jutra. 10478-6

PISALNI STROJ prenosni, nov, in pisarniški, prodaj. Naslov v ogl. odd. Jutra. 10475-6

PISALNI STROJ rabljen, zelo ugodno prodaj. Naslov v ogl. odd. Jutra. 10474-6

CEBULČEK za seme ima Kmetička družba, Novi trg št. 3. 10472-6

DAMSKE KOLO znamke Puch, v dobrem stanju, ugodno prodaj. — Nova trgovina, Dunajska c. 86 (nasproti Gospodarske zveze). 10470-6

STAR PAPIR in papirne odpadke, vse vrste, velike in majhne količine, kupujemo po najvišji ceni. Prevoz »Kosmos« avto. Zdravne papirne pisarne Dunajska 11/11, tel. 20,94, skladišče pri »Kuvrtia«. Ciril-Metodova c. 67, nasproti stare mitnice. 8622-7

KOZE DIVJACINE in domačih živali kupuje krmarstvo Rot. Mestni trg št. 5. 1-371-7

VRECE prazne cementne in silicne, papirne, kupuje PETRO-NAFTA, Ciril-Metodova c. 67, št. 35a. 1-380-7

PISALNI STROJ, nov ali rabljen, za pisarno, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Fototehnik« koozorcije. 10479-7

LEZALNI STOL kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Kristale«. 10473-7

VEČ OBLEKIC in perilo za 2 letno in 2-letno deklico, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dobro ohranjene obleke«. 10466-7

ANGEL. SLOVAR kupim. Ponudbe s ceno na ogl. odd. Jutra pod »S phonetikon«. 10461-7

POKRAMNO POHITVO vsake vrste, kupim. Ponudbe s ceno na ogl. odd. Jutra pod »Solidno«. 10462-7

HLADILNO OMARO električno, dobro ohranjeno, kupim. Naslov v ogl. odd. Jutra. 10451-7

VOZIKČE na 4 kolesa, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Z navedbo cene«. 10452-7

IZGUBIL SEM v soboto zvečer v Tavčarjevi ulici 6, zbirko malih ključkov, zame važnih. — Prosim poklicnega najditelja. Njimi jih proti nagradi pošljite: Tavčarjeva ul. 6, III. nadst., levo. A. P. 10503-37

PARCELO do 120.000 lir, a hipoteko tudi za višjo ceno, kupim takoj. — Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Domači«. 10490-20

TRAVNIK detetjske ali sodovnjak, za kolonjo, za Bežigradom ali v Šiški, vzajem na najem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Kolnias«. 10509-20

POSOST v centru in tik centra, za širi in petnadstropno, za Bežigradom za vilni sistem ter v Mostah, prodaj. — Zatec Andrej, real. pis., Tavčarjeva 10. 10595-20

Med nebeške kraljice je odšla naša srčno ljubljenca edinka

INKA Nepozabno hčerko spremito k večnemu počitku v sredo, dne 3. maja 1944 ob 4. uri popoldne v Zal — kapelice sv. Petra — k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 3. maja 1944. Zalujoči rodbini: SIMČIČ, KOVAČ

Umrl nam je naš ljubljani soprog, dobri oče, gospod

ANTON PIŠEK star. trgovski zastopnik

Pogreb draga pokojnika bo v sredo 3. t. m. ob 1/4. uri iz kapelice sv. Jakoba na Zalah, na pokopališču k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 3. maja 1944. Zalujoča žena Marija, sin Tone z družino in hčerki Silva in Vera ter ostalo sorodstvo

Zapustila nas je po dolgi in mučni bolezni naša ljuba žena in mati, gospa

Štefanija Gergolet

Pogreb bo v sredo 3. t. m. ob 3. uri popoldne v Zal, kapeli sv. Kristofa, k Sv. Križu.

Ljubljana, Dohodob, 2. V. 1944. Globoko žaluječi: ANTON, mož, VENKO, sin ter ostalo sorodstvo

Globoko potrti javljamo sorodnikom in znancem, da je 20. aprila t. l. za vedno zaprla svoje blage od naša dobra teta in svakinja

Pavlina Meden

poštna uradnica v pokoju v 84. letu starosti.

Vsem,